

KONV.

TEKST

NR. 2
ÅRGANG 2

DEN DER ALDRIG VAR DER. | MAN DEN DER ALDRIG VAR DER. | AARHUS BY LIGH
OUCAULT OG FILTERKAFFE TIL LATOUR, ØSTERS OG CHAMPAGNE. | OVERVÅGNI
DSPLADSEN. | GENERALFORSAMLING OG FØDSELSDAG. | PROFESSOR MED H
R - INTERVIEW MED FREDERIK STJERNFELT. | REVOLUTIONEN PÅ BIOGRAFLÆRRE

INDHOLD

	3	Leder
	4	Generalforsamling og fødselsdag
Stjernfelt	6	Professor med holdninger
	9	Anmeldelse: Tal en tanke
	11	Aarhus by Light
	14	Gridneks
Kapsejlads	16	TIL BUNDEN TIL BUNDEN
	18	HUMBUG
	20	Der er noget i luften
	23	Fra Foucault og filterkaffe til Latour, østers og champagne
	26	Gated communities
	28	Stafetten
	34	Manden der aldrig var der
	36	Nichemedier og fællesskaber
	38	Fight for your rights
	40	Overvågning på arbejdspladsen
	43	Brevkasse?
	44	En kampagne for kampagnerne, tak

Except where otherwise noted, this work is licensed under <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0>

Disclaimer: IMV tager ikke ansvar for noget der måtte stå i dette blad. Således ligger ansvaret alene hos redaktionen. Der tages forbehold for trykfejl og eventuelle ukorrekte oplysninger.

LEDER

Vi glæder os over endnu en gang at komme ud, og at vi denne gang også kommer ud til de kommende studerende på IMV.

Det er pinedød vigtigt, at man er bevidst omkring, hvad der foregår af lovgivning og regulering i forbindelse med Internettet. Vi havde i efteråret et tema om overvågning, hvor Peter Lauritsen opridsede overvågningen i akademisk sammenhæng, og hvor Prosas formand udtrykte bekymring over logning/bekendtgørelsen. I dette nummer har Solveig Mønsted skrevet en artikel ud fra sit speciale om logning af medarbejdere. Den foruroligende pointe er, at der er så få, der egentligt er sig bevidst om, hvordan og hvorledes der overvåges på arbejdspladsen. Det er yderst vigtigt, at vi er bevidste om, hvordan overvågning og logning foregår. Om det er Facebook, der logger vores adfærd og sælger oplysninger, eller det er vores arbejdsgiver, der holder øje med, at vi er effektive, så er åbenhed om emnet vigtig. Hvis disse ting foregår i det skjulte, risikerer vi at blive overvåget på tidspunkter, hvor vi ikke ved det og ikke ønsker det. En løsning kunne muligvis være, at der skulle være oplysningsansvar fra den overvågendes side. Således ville enhver virksomhed eller offentlig institution være tvunget til at lade "offeret" vide det, inden overvågningen fandt sted. Derved er det op til både den, der kan leve med et niveau af overvågning, og den der ikke kan selv at foretage valget. Om det så skal foregå ved elektroniske virkemidler (altså en form for opt-in) eller mere almindelige informationskanaler er mere et spørgsmål om effektivitet. Ellers må folk nyde bladet. Og med vished om at der ingen logning finder sted gå ind på kontekst.it, hvor Nikolai Friis Pedersen er blevet ny webredaktør.

Jens Gerner-Smidt

REDAKTIONEN

Følgende har været med til at lave dette blad:

Redaktører:

Helle Martens Jørgensen og Jens Gerner-Smidt

Layout:

Jess Andreas Olsen, Signe Roholt og Rikke S. Lindhard

Økonomi- og annonceansvarlige:

Anne Meldal Nørgaard og Christoffer Thaudal Jakobson

Web:

Jesper Algren Thomsen og Kim Nørskov

Skribenter:

Johanne Højbjerg Møller, Marie Jensen, Heidi Vinther Knudsen, Fredrik Sølvsten, Jakob Linaa Jensen, Mathias Vestergaard, Iben Sander Christensen, Nikolai Friis Pedersen, Rasmus Fisker Jørgensen, Rasmus Gylling, Anders Hjortskov Larsen, Solveig Sannem MacGregor Mønsted.

GENERALFORSAMLING OG FØDSELSDAG

Af Jens Gerner-Smidt, Informationsvidenskab, 11. semester

Kontekst er blevet 1 år. Eller rettere, IMV-bladet, som er foreningen bag Kontekst, er blevet 1 år. Dette blev fejret med en kombineret generalforsamling og fødselsdagsfest i Wienerbygningen i marts.

Kontekst har en forening i ryggen. Foreningen giver blandt andet mulighed for momsregistrering, men har ellers ikke en stor del i den daglige drift af bladet. Foreningen holder ordinær generalforsamling hvert år medio marts, hvor alle selvfølgelig er velkomne til at møde op. Foreningens vedtægter kan findes på vores hjemmeside, www.kontekst.it, og deri kan det læses, at vores formål blandt andet er, at forsøge at skabe kommunikation og dialog mellem og på studierne (informations- og medievidenskab) og at vi søger at opnå et lige forhold mellem medie- og informationsvidenskabere blandt medlemmerne i bestyrelsen (her skal vi hurtigst

muligt have inkluderet Digital Designerne).

Generalforsamling

Arrangementet blev skudt igang ved, at den ene af vores to redaktører, Helle, holdt introduktionstale, hvor dagsordenen og buffetten blev introduceret. Efter at alle havde forsynet sig med drikkevarer og mad gik det slag i slag. Vi hørte beretningerne fra redaktørerne på Kontekst og fra de økonomisk ansvarlige, som har arbejdet hårdt, og nu er i gang med at søge sponsorer. Generelt var der tilfredshed med året der er gået. Vi har opnået vores målsætning i forhold til udgivelser (3 i efteråret og 2 i foråret). Øko-

nomien har det ganske udmærket. Vi har an-
noncører nok, og sammen med kompensations-
aftaler med trykkeriet, og den støtte, vi får fra
instituttet, er der luft rent pengemæssigt.

Der var dog også elementer, som ikke har for-
løbet helt så godt. Således har der været no-
gen problemer med vores trykkeri. Forholdet til
Berlingske Tidende, som sponsorerede sidste
semesters foredrag, ikke hele tiden lige gnid-
ningsfrit. Det har virket som om, at forventnin-
gerne mellem parterne ikke var helt afstemt.
Endelig er vores ønske om en Mac med Adobe
InDesign blevet mødt af IT-afdelingen med en
stadig strøm af Windowsmaskiner uden licen-
serne. Disse enkelte bump i vejen er dog ikke
nok til at ødelægge det samlede billede. For-
manden, Johanne Højbjerg Møller, holdt en fin
tal, der udtrykte, hvad de fleste af foreningens
- og dermed redaktionens - medlemmer føler:
Tilfredshed med at have skabt et, efter vores
mening, relevant blad til alle - eller i hvert fald
så mange så muligt på IMV. Derudover blev der
udtrykt tilfredshed med de arbejdsmetoder, vi

har fået opbygget i de forskellige led af produk-
tionen af bladet.

Vi fik valgt en bestyrelse (mest af alt genvalgt). I
den forbindelse fik vi et nyt medlem, som straks
blev til den socialt ansvarlige, hvilket vel er den
bedste post, man overhovedet kan bestyre.
Herefter var vi klar til den mere festlige del af
arrangementet og efter en omgang bordten-
nis henholdsvis X-faktor blev der drukket noget
mere vin og lyttet til musik. Generalforsamlinger
kan synes som en gang formalia, der skal kla-
res af pligt, men samtidigt var denne general-
forsamling netop, hvad engagement i Kontekst
gerne må være. Et sted hvor folk på tværs af
uddannelse mødes for at tale uddannelse og i
det hele taget hygge sig sammen. Alle er vel-
komne til næste års generalforsamling.

stakbogladsen

Studenternes Hus
Ndr. Ringgade 3
8000 Århus C.
tlf 86128844
books@stakbogladsen.com
www.stakbogladsen.com
Åben mandag-fredag 10.00-17.00

slavisk

Studenternes Hus
Ndr. Ringgade 3
8000 Århus C.
tlf 86194522
slavic@stakbogladsen.com
www.russianbooks.com
Åben mandag-fredag 10.00-17.00

naturfag

Matematisk Institut
Bygning 1530
tlf 86128744
naturfag@stakbogladsen.com
www.stakbogladsen.com
Åben mandag-torsdag 10.00-16.00
fredag 10.00-15.00

stakbogladsen sælger bl.a.

- bøgerne til dit studium
- bøger om studieteknik
- ordbøger
- kompendier
- læsestativer
- skønlitteratur
- paperbacks
- sprogkurser
- studiekalendere
- brevordnere og ringbind
- registre og faneblade
- elastikmapper
- standardblokke
- kollegieblokke
- skriveredskaber
- hulapparater
- hæftemaskiner
- lommeregner
- blækpatroner
- printerpapir

I stakbogladsen kan du

- udskrive og kopiere dine opgaver i sort eller farve
- få indbundet dine opgaver i spiralryg eller limryg
- blive udsat for de mest fantastiske tilbud på bøger og papirvarer

Lige nu får du	
10 brevordnere for	150,-
400 plastlommer for	100,-
10 standardblokke for	70,-
5 kollegieblokke for	50,-
3 elastikmapper for	20,-

Professor med holdninger - interview med Frederik Stjernfelt

Af Nicolai Friis Pedersen, Supplerer i Medievidenskab 2. semester

Kontekst mødte oplysningsmanden, semiotikprofessoren, samfundsdebattøren og kritikeren Frederik Stjernfelt til et interview om hans position i samtidsdebatten, hans frygt for ytringsfriheden og den frie forsknings vilkår i fremtiden samt om de aktuelle forskningsproblematikker inden for den kognitive semiotik.

Den 8. februar 2008 tiltrådte Frederik Stjernfelt stillingen som professor i Semiotik og Tværfaglige Humanistiske studier på Nordisk Instituts Center for Semiotik ved Aarhus Universitet. Udover at være anerkendt for sine videnskabelige interessefelter, er Stjernfelt fast anmelder i Weekendavisen og redaktør på kulturtidsskriftet Kritik. Stjernfelt har skrevet adskillige bøger, både mere videnskabelige værker indenfor semiotik og idéhistorie men også mere debatorienterede værker som eksempelvis Kritik af den negative opbyggelighed; en samling essays, skrevet af Stjernfelt og den danske digter Søren Ulrik Thomsen. Stjernfelt er desuden aktiv i den offentlige debat, og har sammen med Jens-Martin Eriksen og Malene Busk oprettet bloggen Kritisk Fornuft; et kritisk indlæg i debatten om Jyllands-Postens berømte karikaturtegninger. Desuden har han netop udgivet sin doktorafhandling Diagrammatology - An investigation on the borderlines of Phenomenology, Ontology and Semiotics; et omfattende, semiotisk og videnskabsteoretisk værk, der viderebygger Charles Sanders Peirces diagrambegreb.

Curriculum Vitae

Kan du kort fortælle, hvad din nye stilling går ud på?

Først og fremmest er jeg meget glad for den. Det er jo en stilling, der er skræddersyet efter mine interes-

ser. Min faglige hovedinteresse er jo semiotikken, men jeg får også lov til at pleje mine andre akademiske interesser. Jeg er jo også nordist og har også nogle filosofi og idéhistoriske interesser, og endeligt vel også nogle politologiske interesser. Så titlen afspejler meget godt de videnskabelige interesser, jeg har.

Du har et stort forfatterskab bag dig. Kan du kort forklare, hvilke værker og generelle tematikker det indeholder?

Billedstorm, som er min første bog, skrev jeg sammen med Poul Erik Tøjner, som i dag er leder på Louisiana. Den handler om de vilde malere i slutningen af firserne. Og så har Jens-Martin Eriksen og jeg jo også skrevet de to Balkan-bøger, Hadets Anatomi og Krigens Scenografi, som ligger i et mellemfelt mellem journalistik og politologi. Så har jeg selvfølgelig skrevet den tidligere nævnte Diagrammatology, som ligger inden for det semiotiske videnskabsfelt, hvor jeg også har skrevet Formens Betydning og Katastrofeteori og Semiotik. Men jeg har også mange andre interesser. Jeg har i øjeblikket to aktuelle projekter, som er vidt forskellige. Den ene er endnu et samarbejde med Jens-Martin Eriksen om multikulturalisme, og så arbejder jeg på en lille monografi i anledning af digteren Klaus Høecks 70 års fødselsdag. Begge bøger skal være færdige i år.

Oplysning og ytringsfrihed

Kan du forklare lidt om hensigten med bloggen, Kritisk Fornuft?

Den er motiveret af hele den debat, som opstod i kølvandet på karikaturtegningerne. Vi tre har talt om, at der manglede en mellemposition; en oplyst, rationel position, der forsvarede ytringsfriheden uden at komme i fare for at blive associeret med dyrkelse af nationalisme og danske værdier. Altså en position, der dermed også forsvarede Jyllands-Postens handling, men uden at blive til en højrefløjsposition.

Da du for nyligt var i Deadline 2. sektion, talte du om, at sagen om Muhammed-tegningerne har medført et nyt adfærdskodeks. Kan du forklare lidt om det?

Krisen har jo medført, at nogle folk er begyndt at indtage en position, som man kan kalde en "ytringsfrihed, men"-position, hvor folk starter med at sige, at de går ind for ytringsfriheden - for det gør vi jo alle - hvorefter de ikke taler videre om ytringsfriheden, men lynhurtigt går over til at sige "men". Og så følger der en lang smøre om, at vi ikke må krænke dit og dat og ikke skal træde folk over tærerne osv.. Det går jeg ikke ind for. Men det skal tilføjes, at jeg selvfølgelig mener, man skal overholde de lovmæssige indskrænkninger i ytringsfriheden i form af injurielovgivningen og den slags ting. På den måde er ytringsfriheden jo heller ikke ubegrænset. Jeg mener bare ikke, at der er grund til yderligere indskrænkninger end dem, der allerede findes i lovgivningen. Derfor er jeg imod, det jeg kalder "ytringsfrihed, men".

Nu hvor blandt andre Villy Søvndal igen er begyndt at stå hårdt på ytringsfriheden. Tror du, at folk tør være mere åbne omkring deres holdninger i debatten end tidligere?

At tage emnet op var måske mere konfrontativt dengang, men der er jo stadig en enorm skræk, som også er velmotiveret. For der ER jo dødsstrusler, og vi ved også, at der reelt er folk der dør, eksempelvis Theo van Gogh. Så det er jo ikke bare

teatertrusler. Det er dog vigtigt også at få hele den internationale kontekst omkring tegningerne med. De seneste tyve år har der jo været et konstant religiøst pres på ytringsfriheden. Ikke kun fra bestemte islamistiske organisationer, men også fra de hårdkogte versioner af kristendommen. Interessen ved dette pres er at få knæsat en ny norm, hvor det ad lovgivnings- eller konsensus vej skal blive illegitimt at krænke tro og troende. Det mener jeg, man skal

vende sig imod. Det er jo en vigtig arv fra oplysningstiden, at man skal have lov til at gøre grin med trosretninger og profeter af alle arter. På det punkt er jeg ”hardliner”.

På mig virker tanken om, at eksempelvis religionskritikken kan forsvinde i nær fremtid nærmest absurd. Kan du uddybe de tidsmæssige perspektiver?

En skæbnedato, som folk har tendens til at overse, fordi den faldt sammen med de brændende ambassader for to år siden, var den 31. januar 2006, hvor Tony Blairs lovforslag angående religionskritik var til afstemning i det engelske parlament. Forslaget skulle kriminalisere ytringer, der kunne opfordre til had imod religionsgrupper. Det blev eksplicit understreget, at den bagvedliggende intention med ytringen ikke skulle spille nogen rolle. Det eneste afgørende var bare en vurdering af, hvorvidt den pågældende ytring ville skabe uro. Loven var bare én stemme fra at være blevet vedtaget. De danske tegninger blev også hevet frem under diskussionen af lovforslaget, og det blev gjort klart, at hvis loven blev vedtaget, ville det være muligt at forbyde sådanne tegninger ved dom. Så det ER jo tæt på. Og i hvert fald tættere på end mange folk vil være ved. Og så er der jo også OIC, de islamiske landes konferenceorganisation. De sidder jo i FN og får hele tiden vedtaget forslag, der pålægger medlemslandene at beskytte religioner mod krænkelser. Så nu er det jo officiel FN-politik at beskytte religioner imod krænkelser!

Diagrammer og kulturalisme

*Nu har vi hidtil talt om, hvad der optager dig i samtidsdebatten, men du har også netop publiceret bogen *Diagrammatology*, som er et omfattende højteoretisk værk, hvor du bygger videre på Peirces semiotik. Kan du fortælle lidt om det?*

Det er dels en kritisk analyse af nogle tendenser hos Peirce, som er oversete og meget, meget afgørende. Den modne Pierce udviklede jo en enormt interessant doktrin om diagrammer og deres rolle i tænkningen, ’diagrammatical reasoning’ kalder han det. Jeg prøver så at sammenligne Peirces doktrin

med den samtidige udvikling af fænomenologien, specielt den tidlige Husserl og hans idé om evnen til ’kategorial anskuelse’, med hvilket han mener, at det ikke kun er de empiriske ting i omverdenen, som man anskuer via perception, men at man også har en evne til mere direkte at anskue abstrakte fænomener. Jeg mener, at kategorial anskuelse spiller en analog rolle i forhold til Peirces diagrambegreb. Diagrammer giver jo en særlig mulighed for at observere universelle forhold direkte. Husserl og Pierce har jo den indsigt, at vi har en art direkte tilgang til abstrakte forhold, som derfor ikke bør stå i så skarp modsætning til den mere anskuelige og empiriske verden. Men man skal stadig skelne, det er jo mere et kognitivt spørgsmål omhandlende vores adgang til abstrakte forhold, jeg beskæftiger mig med. Der opnår Peirce jo stor indsigt ved at pege på diagrammer som et epistemologisk redskab, hvis egenskaber gør det muligt at anskue abstrakte forhold på en mere direkte måde. Dermed er vores adgang til abstrakte forhold meget mere direkte end normalt antaget, hvilket jo har store semiotiske konsekvenser.

Hvad med dine andre aktuelle videnskabelige interesser?

Ja, jeg har lige holdt et seminar om kulturalisme, som jo også er meget interessant set ud fra en semiotisk synsvinkel. Man har jo tidligere anset kulturen, som det der skabte forskellen mellem individer. Det gør man ikke i så høj grad mere. Det vi laver her på stedet kaldes jo kognitiv semiotik. Det kognitive apparat er jo stort set ens hos alle mennesker på tværs af kulturer, og der er dermed mange andre determinationer end de kulturelle, blandt andet sociale og psykologiske determinationer, der spiller ind. Jeg siger ikke, at der ikke findes kulturforskelle, men der er også mange andre vigtige determinationer, man skal tage stilling til.

Hvor og hvornår har dem, der kunne være interesseret i at stifte nærmere bekendtskab med din forskning, mulighed for at høre dig forelæse?

Hver anden torsdag klokken fire afholder jeg et

åbent semiotikseminar med gæster og åben diskussion (red: i Nobelparken. Bygn: 1451. Rum: 209). Her diskuterer vi blandt andet kulturalisme og nogle af de andre problemstillinger, som jeg arbejder med. Jeg har netop selv talt om kulturproblematikken. Gangen før havde vi Vincent Hendricks inde og tale om logik og erkendelsesteori, og en af de næste gange kommer politieforskeren Jørn Holm-Pedersen og taler om brugen af diagrammer i efterforskningen. Det er blandt andre sådan nogle ting, vi diskuterer på seminaret, og de studerende på Informations- og Medievidenskab er selvfølgelig velkomne til at komme og deltage!

Kollegaen, kritiker og litteraturforsker, Hans Hauge om Fredrik Stjernfelt:

”Fredrik Stjernfelt er et herligt menneske at være uenig med. Men også frygtindgydende for han kender modstanderens våben: Stjernfelt er ansat til at bekæmpe dekonstruktion, poststrukturalisme, socialkonstruktivisme, postkolonialisme osv. dvs. alt det vi kaldte teori. Og han vinder. Humaniora skal være som naturvidenskab. Heldigvis har Stjernfelt også et andet politisk forfatterskab. Og der står vi sammen”.

Anmeldelse: Tal en tanke

Af Rasmus Fisker Jørgensen, Medievidenskab, 6. semester

Vincent F. Hendricks og Frederik Stjernfelt har skrevet en bog om Andeby, Hella Joof-aliens og frem for alt logik. Bogen fik i 2006 Lærebogsprisen, og dens projekt er i al sin enkelhed at skabe klarhed i tale og tanke.

Bogen er et lynkursus i at tænke og tale klart – og i at være på vagt over for uklar tænkning og tale, hvor den end optræder. Den forsøger, via kapitler om argumenter, fejlslutninger, metaforer osv., at udstyre læseren med en analytisk ballast indenfor logik og formidling, så vi alle i samlet flok kan kæmpe imod de selvmodsigelser og ugyldige argumenter, som måtte optræde i de offentlige og sociale rum. Ideen er altså god nok – for hvem vil ikke gerne beherske evnen til at kunne afsløre ugyldig og dårlig formidling?

Bogen trækker da også de store linjer indenfor argumentationsteorien og udvalgte teorier om formid-

ling. Desværre snubler forfatterne en smule på egen hjemmebane, og det kan synes paradoksalt, at en bog, der indeholder råd om klar formidling, undertiden kan være så kryptisk skruet sammen. Foruden et temmelig stringent og formelt sprog, benytter flere af kapitlerne sig af et ret omfattende symbol- og figurunivers, som i hvert fald sender undertegnede uhyggelige flashbacks til differentialregning i gymnasiet.

Desuden virker det underligt komisk og nærmest kirurgisk indsat, når man midt i en teoretisk udredning benytter eksempler om Anders And, Sex & The City og aliens fra en Hella Joof-planet. Der er ingen

tvivl om, at forfatterne via disse "kreative" eksempler har forsøgt at gøre bogen mere tilgængelig og humoristisk, men det mislykkes desværre, fordi størstedelen af bogen ikke er skrevet på samme underholdende og letlæselige måde.

Når det så er sagt, har bogen stadig store styrker. Som læser bliver man introduceret til en stor del af de teoretikere, som man i større eller mindre omfang stifter bekendtskab med på humaniora. Heriblandt Karl Popper, Roman Jakobson, Paul Grice og mange flere. Da bogen samtidig kun strækker sig over beskedne 250 sider, er det befriende som læser at få disse teoretiske pointer summeret op i kort og letlæselig form.

Graden af brugbarhed i kapitlerne varierer dog meget, men rundt regnet halvdelen af kapitlerne har meget at byde på. Kapitellet om fejlslutninger

kan blandt andet tjene til at skabe god forståelse for mange af de retoriske krumspring, som laves indenfor dansk politik. Ligeledes tager kapitlet om udsagn fat på flere tomme talefloskler, og især det velkendte udsagn, "Alt er relativt", får udstillet sin implicite selvmodsigelse.

Dermed er man som læser, efter 250 sider, godt udstyret med en række logiske taktikker. Så selvom jeg kan undre mig over tildelingen af lærebogsprisen, især på grund af den måde Hendricks og Stjernfelt undertiden vikler sig ind i det akademiske vokabular-buskads, er der ingen tvivl om, at man som læser står stærkere i hverdagens debatter, når denne bog er læst.

Lars Vegas Nielsen i Weekendavisen

Aarhus by Light

Af Rasmus Gylling, informationsvidenskab, 6. semester.

Hvad laver universitetets forskere, når de ikke underviser os studerende? Adjunkt i interaktionsteknologi Martin Brynskov går og pusler med projekter, som skal få almindelige århusianere til at te sig som tossede foran Musikhuset.

Nuvel, han laver også andet. Og det officielle mål med projektet, som Martin Brynskov leder, er ikke at få folk til at te sig tosset. Men det er nok de færreste af de århusianere, der har hoppet, danset og fægtet med arme og ben for at bevæge en silhuet på Musikhusets facade, som har tænkt "hold kæft, det her er god mediefacade-forskning". Det ændrer dog ikke ved, at "Aarhus by Light" forskningsmæssigt har været en succes. Da lyset

i de 180 kvadratmeter skærme blev slukket sidst i marts, kunne holdet bag forskningsprojektet "Mediefacader" se tilbage på "Aarhus by Light" som et vellykket projekt.

"Mediefacader" hører under det nystartede center Digital Urban Living og "Aarhus by Light" er det første af de mange projekter centret barsler med, som skal sætte fokus på det digitale liv i storbyen.

Centret har Kim Halskov som leder og havde faktisk først åbningsreception 3. april, men projektet "Mediefacader" blev oprettet før centret og senere lagt ind under det.

Målet med "Aarhus by Light" har været at undersøge, hvordan folk reagerer, når Musikhusets facade ændres til en gigantisk skærm som folk kan interagere med. Værket skal gerne bidrage med en eller anden form for oplevelse, uanset om man oplever det som gæst i Musikhuset, tilfældigt bemærker det på vej ned ad Frederiks Allé, eller stopper op og bruger adskillige minutter på at interagere med det. Martin Brynskov vurderer, at denne mission blev opfyldt, og at det design, man kom frem til, fungerede rigtig godt.

Samarbejdsparterne

CAVI har stået for initiativet til projektet, men der har været mange spændende samarbejdspartnere indblandet. Fra idéen opstod, til der blev tændt for kontakten til "Aarhus by Light", gik der kun otte hektiske uger. I den periode kom der aftaler på plads med Musikhuset, som lagde facade til, det Århus-baserede, men verdenskendte firma Martin Professional A/S, som stod for skærm-teknikken, samt Wall of Pixels og The Animation Workshop, som stod for at animere de små væsner, der kravler på facaden.

Musikhuset var førstevalg for CAVI, da der skulle

vælges installationssted. Glasfacaden og den centrale placering i byen og kulturlivet var blandt de faktorer, der gjorde det til et oplagt valg, og Musikhuset var heldigvis hurtige til at sige ja, nærmest inden der lå en klar vision for projektet. Marketingchef Anders Hede lagde ikke skjul på, at projektet har været udfordrende for Musikhuset, men det har været spændende og lærerigt at tænke i anderledes baner: "Det har været en fornøjelse at samarbejde med erhvervslivet og forskningsmiljøet i ét og samme projekt, og det er tydeligt at se, at personerne tilknyttet "Aarhus by Light" virkelig brænder for sagen. Jeg glæder mig ikke kun til at se resultatet af dette projekt, men også til at se, hvad de finder på i fremtiden," udtalte han i forbindelse med, at der blev tændt for det store lysshow den 7. februar.

Begejstringen hos Martin Brynskov var også tydelig: "Vi er rigtig glade for, at Musikhuset har været modige nok til at sætte sin facade på spil. Det er en unik mulighed for os til at undersøge, hvad der sker, når digitale medier og byrum smelter sammen. 'Aarhus by Light' er med til at give os nogle værdifulde svar på, hvordan hybride byrum fungerer, både socialt og teknologisk. Samarbejdet mellem kulturen, forskningen og erhvervslivet har fungeret eminent. Jeg synes, det er ret utroligt, at vi på ca. 8 uger kan stable noget i den her størrelsesorden og kompleksitet på benene. Det vidner om et kæmpe engagement fra alle de involverede. Det tegner godt for de kommende projekter."

Der kom uventet endnu flere samarbejdspartnere til, da den nærtliggende dansescene Archauz blev opmærksomme på projektet og tilbød to professionelle dansere til at opføre koreografien "Running Sculpture" igennem "Aarhus by Light". Det resulterede i en række forestillinger i marts, hvor man kunne opleve dansernes silhuetter boltre sig på facaden efter samme tekniske principper, som når forbigående legede med sammenhængen mellem deres kroppe og de lysende silhuetter på facaden, dog i en noget mere koreograferet version. Forestillingen kunne også følges på nettet, idet et webcam opsat i

rådhusårnet konstant filmede Musikhusets facade. Kameraet kører i skrivende stund stadig, selvom Musikhusets facade har fået sit velkendte udseende tilbage. Det kan følges på <http://www.aarhusbylight.dk>, hvor der også er flere oplysninger om projektet og dets parter.

Perspektiv

"Aarhus by Light" er et forsøg på at skabe en udtryksform, der ikke er for anmassende, til trods for at den fylder hele facaden på en af byens kendte bygninger. Målet er at udvide byrummet og understøtte dets mange facetter, ikke at støje og overdøve byrummets andre visuelle udtryk. Det har derfor ikke bare været et spørgsmål om at lave en kæmpe skærm og programmere nogle vilde animationer – projektet har i mindst lige så høj grad taget højde for de æstetiske og arkitekturmæssige udfordringer. "Aarhus by Light" tilbyder således noget for enhver smag, både børn, der synes, det er dybt fascinerende, at deres bevægelser omsættes til lys på facaden, voksne, der nyder det kunstneriske udtryk, som det interaktive værk giver, og folk, der egentlig bare vil i Musikhuset og ikke er interesseret i at blive overfaldet af overdreven lysforurening.

Det er en hårfin balance at ramme en udtryksform, der kan gøre alle glade, og kommercielle kræfter vil typisk gå efter, at folk skal lægge mærke til det, de forsøger at formidle, snarere end at afdæmpe deres udtryksform tilpas til, at folk ikke irriteres over den. Times Square i New York er nok det mest kendte eksempel på et sted, hvor de visuelle indtryk er så mange, at der er tale om decideret visuel forurening. Lys-aviserne har i årtier kæmpet om borgernes opmærksomhed, men med ny teknologi kommer nye muligheder, på godt og ondt. Et forskningsprojekt som "Mediefacader" er blandt andet med til at eksperimentere med de nye muligheder og den balance, der må opretholdes, med henblik på at finde ud af, hvordan man bedst kan skabe et byrum, der er fyldt med muligheder og oplevelser.

Martin Brynskov er meget opmuntret over resultatet

af forskningsprojektets første aktivitet og glæder sig til de mange aktiviteter, der følger efter "Aarhus by Light". Der går dog noget tid, før vi får noget konkret at se igen. Men som århusianer kan man blandt andet glæde sig til de projekter, der kommer i den nye bydel på det gamle havneområde.

De 8 intense uger projektet blev udviklet over har været benhårde, med "kill your darlings" flere gange dagligt. Men at vælge til og fra og få samarbejdet til at gå op i en højere enhed har samtidigt været rigtig spændende. Flere studerende har henvendt sig, fordi de var interesserede i "Aarhus by Light", og Martin Brynskov understreger, at man som studerende til enhver tid er velkommen, hvis man synes, at de projekter der arbejdes med lyder spændende.

Aarhus by Light kort fortalt:

På Musikhusets facade er der opsat en halvgennemsigtig skærm, som følger designet af husets facade. På denne skærm vises en profil af markante bygninger i Århus, små "levende" væsner der kravler rundt, samt silhuetter af personer, som færdes i bestemte zoner på stierne omkring Musikhuset. Sidstnævnte gør værket interaktivt, idet kameraer tracker folks bevægelser og projicerer deres silhuetter op på Musikhusets facade. Hører under det nye Center for Digital Urban Living. Projektleder er Martin Brynskov, adjunkt ved informationsvidenskab. Mere information om projektet kan findes på www.aarhusbylight.dk.

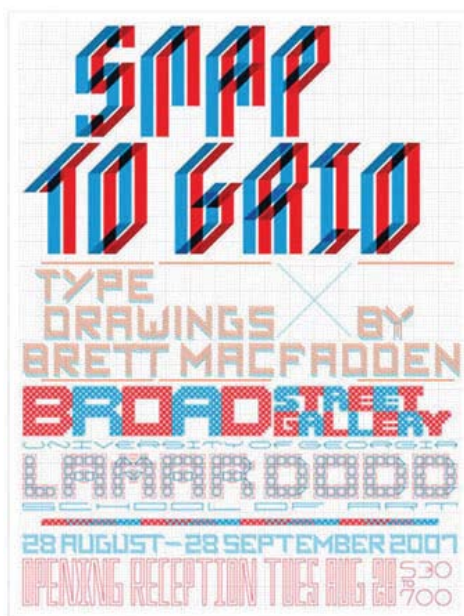
Gridneks

Af Jens Gerner-Smidt, informationsvidenskab 11. semester

“Som at slæbe sig gennem ørkenen uden vand og med støv i munden, hvorefter du bliver tilbudt et glas isvand.” Sådan beskrives opfindelsen af Helvetica og den tankegang, der fulgte med, da den dukkede op i starten af 60’erne i filmen om fonten. Helvetica er en af verdens mest brugte og mytiske fonts. Den bruges stort set alle vegne; virksomheder, offentlige institutioner, skiltning i bybilledet og sågar i Kontekst.

Før opfindelsen af Helvetica-fonten (eller Neue Hass Grotesk, som den oprindeligt skulle hedde) var der en tendens til, at reklamer og firmanavne var pyntede og overbebyrdede med farver og figurer. Med fremkomsten af Helvetica og modernismen ændrede dette sig, så grafisk design tilfod sig at være mere diskret og minimalistisk. Helvetica fonten blev skabt i Münchenstein, Svejts af Max Miedinger og Eduard Hoffmann. Året var 1957, og den blev skabt med henblik på at modernisere sans-serif fonten Akzidenz Grotesk. Sammen med et generelt gennembrud for det svejtsiske grafiske design gik den efter internationaliseringen i 1961 sin sejrsgang over hele verden.

Den var udtryk for en høj grad af idealisme blandt designerne i de europæiske lande, hvor krigen og store ideologiske systemer få år forinden havde præget og hærget verden. I stedet dukkede den op med et nøgternt og asymmetrisk syn på verden. Som eksempel kan American Airlines ved Massimo Vignelli nævnes som et firma, der fik lavet deres logo med stor tyngde på denne font. Samtidigt sværgede den toneangivende hollandske designer Wim Crouwel til Helvetica i meget af sit arbejde. Af anden berømt brug af fonten kan også nævnes New Yorks “subway” samt diverse bilmærker som Saab og Toyota.

Pro/con Helvetica

Filmen tegner et billede af, hvordan der nu er en fløj for og en imod Helvetica. I sig selv siger det vel noget om den enorme betydning, denne font har haft for eftertiden.

Efter den gjorde et massivt indtog indenfor snart sagt alle grene af grafisk design, endte der naturligt med at komme en modbevægelse væk fra fonten,

der kom til at stå for disponent for kapitalismen (fordi alle virksomhederne brugte den) og konformitet (fordi stort set al skiltning foregik med denne typografi). "Brugte du Helvetica, var du for Vietnam krigen.", som Paula Scher udtrykker det. Eric Spiekermann betoner, hvor allestedsnærværende Helvetica er, når den for eksempel er standard både på meget grafik, men også i forskellige afskygninger som standardskrift på de store styresystemer. Hans anke er, at brugen af den er ureflekteret, netop fordi den har gennemtrængt al design.

Andre moderne (ikke modernistiske) designere er ikke så kritiske overfor Helvetica, men betoner i stedet de muligheder, der er ved at benytte den. Dels, lyder argumentet, er det en stilren og pæn font, og dels betyder valget af den, at man kan koncentrere indsatsen på andre grafiske elementer af, hvad man nu er i gang med.

Efterhånden er der ikke en stor helhedsorienteret måde at tænke grafisk design på. Der er, ligesom indenfor film og musik, sket en "demokratisering" af mulighederne for selv at skabe, hvad man vil. Ligesom det er muligt at lave musik ved hjælp af minimalt udstyr og en PC og film ved digitalkamera, så er det også muligt at lave sit eget grafiske udtryk med ganske få midler.

Kontekst i kontekst

Som sagt bruger vi Helvetica på Kontekst, hvor vi bruger afarten Helvetica Neue i forskellige afskygninger. Vores begrundelse for at bruge den og ikke mere sprælske skrifttyper er, at vi ønsker en vis stringens og ensartethed igennem bladet. Overskriften henviser til en anden inspiration, som også nævnes i Helvetica-filmen. Josef Müller-Brockmann advokerede i 1961 (altså omtrent samtidigt med at Helvetica tog verden med storm) for gittersystemet (raste systeme på tysk og grid systems på engelsk). Brugen af denne metode betyder, at man må rette sig efter visse principper, som alle knytter sig til at skulle holde sig indenfor gitre, som passer til det format, der nu layouts til. Ifølge Müller-Brockmann vil en designer, der bruger gitre som redskab have "the will to adopt a positive, forward-thinking attitude"

de" og "the recognition of the importance of education and the effect of work devised in a constructive and creative spirit.."

Dette vil vi naturligvis gerne (i vores mindre beskedne øjeblikke) opnå på Kontekst, så derfor bruger vi gitre i vores opsætning.

Det kan synes uendeligt nørdet at se en film, hvor folk hårdnakket diskuterer fonte, hvor designere taler om at blive opstemt af typografi, og hvor form/indhold-forholdet er så entydigt vægtet. Ikke desto mindre var det en øjenåbner for en verden, de færreste kender, men som ikke desto mindre har stor betydning i forhold til, hvordan vi iagttager virksomheder, institutioner og i det hele taget verden omkring os. Den er en introduktion til typografi og grafisk design som felt generelt og en balanceret hyldest til den ene font. Filmen om Helvetica kan varmt anbefales, også selvom man ikke umiddelbart er interesseret i grafisk design. Der er rigeligt af god stemning i form af indforstået humor og nørdet attitude, til at alle vil kunne føle sig underholdt i de 80 minutter, filmen varer.

helveticafilm .com

TIL BUNDEN TIL BUNDEN.

Af Iben Sander Christensen, Medievidenskab 6. semester.

D. 30. april vil uniparken traditionen tro blive fyldt til randen med små 10.000 øl-tørstige, sommerferie-hungrende studerende fra diverse studier. Det store fremmøde skyldes naturligvis den årligt tilbagevendende kapsejlsads, hvor 12 nøje udvalgte, toptrænede hold skal kæmpe om at slutte stafetten først og bringe det sagnomspundne trofæ "Det gyldne bækken" hjem til egne gemakker. Kapsejlsadsen vil for os almindelige studerende blot være en dag med afslapning i solen, hyggeøl med studiekammerater og tisseture i busk og bæk. Men for to unge medicinstuderende er d. 30. april kulminationen på 8 måneders behårdt organisationsarbejde.

I medicinerhusets kælder holder festforeningen Umbilicus til. Det kombinerede mødelokale og øldepot lugter som ølrestspanden efter en god privatfest. På de afskallede vægge spøger navnelister med festforeningens fortidige medlemmer. Henne i hjørnet hænger en tidstavle, hvor de nuværende medlemmers bundetider ajourføres. Det er tallene på denne tavle, der i sidste ende afgør, hvem der skal med i båden d. 30. april, når Umbilicus går til kamp mod resten af Universitetets studier og forsøger at gentage sidste års sejr. Medlemmerne Rasmus Nielsen og Christian Olesens navne er ikke repræsenteret på tidstavlen. De har ikke tid til at øve sig i at bunde øl og padle over søen. Fra "Umbirummet" i Medicinerhusets kælder har de gennem de sidste mange måneder dannet makkerpar i et forretningsudvalg, der udelukkende har til formål at stable kapsejlsadsen på benene. Begge besidder de posten som forgangsmænd for denne store event for første gang. I de sidste måneder op til dagen bruger drengene 20 timer om ugen på projektet. Ugen før kapsejlsadsen rydder de skemaet totalt og bruger al deres tid på at få de sidste ting til at klappe.

Til trods for den periodiske forsømmelse af studiet er de begge enige om, at tiden er godt givet ud, "Det

er rigtig spændende at være med til at planlægge noget så stort", siger Christian. Rasmus tilføjer, "Og så er det en rigtig god mulighed for at få nogle kontakter rundt på de andre studier". En stor del af arbejdet består i at finde underholdning til dagen i parken i form af værter og musik. I år skal "De Sorte Spejdere" være konferencierer, og som noget helt nyt har drengene valgt at sætte et kendt dansk musiknavn, Rasmus Nøhr, til at spille i parken. Tiltaget vidner om, at drengene ikke er bange for at pille ved den traditionsrige dag for at gøre den endnu bedre. "Vi har også lavet et samarbejde med gratisavisen MetroXpress, der om mandagen før det hele går løs udvider avisen med et tillæg om kapsejlsadsen", siger Christian. Materialet kommer til at indeholde artikler om kapsejlsadens historie og de deltagende hold. Alt sammen bliver skrevet af journaliststuderende fra Danmarks Journalisthøjskole.

Kapsejlsadsen modtager for første gang i år finansiell støtte fra Universitetet. Umbilicus ser det som en tilkendegivelse af begivenhedens vigtighed som en samlende oplevelse for hele Campus. Men ledelsen har ikke altid set så positivt på arrangementet. Da kapsejlsadsen i sin tid begyndte at blive et tilløbsstykke, truede gartnerne og ledelsen med at aflyse arrangementet af hensyn til de ynglepladser, visse

Vi kunne ikke desværre ikke komme til at se det gyldne bækken, men vi fandt et der var i nærheden.

fugle havde valgt at bygge nær sejladens øldrikningspost. Problemet blev dog løst, idet en gruppe (aldeles ukendte) kapsejlad-aktører i ly af nattens mulm og mørke flyttede ynglepladserne over på den anden side af bredden. Om det er den tiltagende interesse eller ren og skær overgivelse vides ikke, men faktum er, at både gartnerne og ledelsen nu bakker kapsejladens 100% op.

Hos Rasmus og Christian er der ingen tvivl om, hvem der vinder løbet i år. "Generelt er alle udover os jo ikke rigtige favoritter", siger Rasmus og griner. Umbilicus er af mange blevet beskyldt for at snyde med sejladens, angiveligt ved at have en frømand liggende under deres båd. Den beskyldning har drengene dog ikke meget tilovers for. "For os medicinere er kapsejladens noget helt specielt, derfor giver vi os også ekstra meget i løbet", siger Christian. De spår dog, at løbet godt kunne gå hen og blive tæt. I de sidste uger har andre Umbilicus-medlemmer kunne rapportere om diverse træningslejligheder blandt de andre deltagere.

Planlægningen er efterhånden gået ind i sin afsluttende fase. Med udsigter til søvnunderskud, stress og aftaler, der skal klappes, bliver man nødt til at spørge: "Er det det hele værd?" Rasmus og Christian kigger eftertænksomt på hinanden et øjeblik, hvorefter der bliver svaret, "Tidligere arrangører har sagt, at man i ugen op til hader alt, der hedder kapsejlad. Det hele bliver alt for meget. Men så lige

pludselig står man der, solen skinner, og det hele klapper. Det bliver fedt."

Ingen ved med sikkerhed, hvornår Kapsejladens egentlig begyndte. Man ved dog, at det i 1970'erne var en intern begivenhed mellem tandlægerne og medicinerne med ca. 50 tilskuere på bredden. I 90'erne begyndte man så småt at udvide konceptet og invitere andre festforeninger med.

Det gyldne bækken:

Den blev præsenteret første gang i 2000. I 2003 mistede Idræt i al deres sejrstræk det gyldne bækken i søen. Trods mange timers forsøg lykkedes det ikke at finde pokalen igen. Året efter hyrede Umbilicus en frømand til at finde pokalen på søen bund. Også han måtte give fortabt. I frustration gik den daværende umbi-formand ud i søen for at markere det område, hvor pokalen efter sigende skulle være blevet tabt. Midt i denne gerning stødte hans fod på noget hårdt, der viste sig at være en noget medtaget pokal.

Det gyldne bækken er i år blevet restaureret.

HUMBUG

Af Helle Martens Jørgensen, Medievidenskab 6.semester

HUMBUG er en forholdsvis ny forening for alle humanister på Aarhus Universitet. Det er første gang humanisterne har et fællesskab, der ikke kun er studenterpolitisk, men også socialt. Lige nu øver fem udvalgte deltagere til kapsejladsen - og de går efter guldet!

I efteråret 2007 tog flere forskellige fag fra det humanistiske fakultet initiativ til, at humanisterne skulle til at arbejde mere sammen på kryds og tværs af de forskellige fag. Initiativtagere fra nogle af humanioras festforeninger og fredagsbarer fik sig samlet og løbende arrangeret møder, hvorpå de forskelliges ønsker blev diskuteret, og efterhånden blev en fælles forening for humanister dannet.

I HUMBUGs bestyrelse sidder 18 repræsentanter fra de forskellige fredagsbarer, festforeninger og studenterforeninger. Freia Andersen læser nordisk og er formand for HUMBUG. Freia fremhæver, at det er en fordel, at alle i bestyrelsen er engageret i andre ting fra eget studie, "På den måde er alle vant til at arbejde og tage ansvar. Og så er der nogle gode kontakter, der kan bruges." En af udfordringerne for bestyrelsen var, hvordan man overhovedet oprettede en forening med vedtægter, økonomi og medlemmer. Med fælles hjælp blev de formelle ting dog hurtigt klaret, og i dag er HUMBUG en selvstændig forening. Lige nu består bestyrelsen af repræsentanter fra 7 fag, som alle har to mandater plus en suppleant, men alle fag er velkomne. Nogle foreninger har dog meldt ud, at de ikke kan være medlemmer på grund af manglende tid. HUMBUG repræsenterer dog alle humanister - også selvom deres fag ikke er med i bestyrelsen.

Fest og Kapsejlad

For at fejre foreningens realitet og samtidig skabe et økonomisk grundlag blev der arrangeret en stor fest i Stakladen. Festen, der blev afholdt den 29. februar 2008, var en stor succes. Ca. 600 mennesker deltog i festen, og ca. 200 blev afvist i døren. Det er super fedt, at det lykkedes! Vi fik et godt overskud, der gav et grundlag for foreningen. Det var fedt, at så mange forskellige mennesker kunne

feste sammen, og det var et godt arbejde af de ca 50 frivillige, som deltog. Der blev brugt meget tid og mange kræfter”, siger Freia.

Men det er ikke nok at have en god økonomi for at deltage i kapsejladsen, der skal også arbejdes hårdt for at komme ind i varmen hos Umbilicus. ”Vi har løbende været i kontakt med Umbilicus for at gøre opmærksom på os selv. Vi har fortalt om vores projekter, og så er der blev drukket en del øl sammen.” Arbejdet bar frugt, og i februar kunne HUMBUG modtage den officielle indbydelse til kapsejladsen. De officielle regler til kapsejladsen påskriver, at deltagerne skal være medlemmer af bestyrelsen, og der blev derfor indledt en jagt efter de rigtige deltagere ved blandt andet en øl-bundekonkurrence. Her gik de tre bedste videre, og resten af holdet er valgt på grund af gode overarme, så de rigtig kan tage fat i årerne. Holdet, som blev fundet for en måned siden, har trænet flittigt til kapsejladsen. Hver onsdag løbetræner holdet i uniparken, og de har alle adgang til Fitness World. Derudover træner de med båden i unisøen, og selvfølgelig over de også i at bunde øl. Der er selvfølgelig også høje forventninger til kapsejladsen, ”Vi går efter guldet. Humanisterne kan klare det!”, siger Freia.

Temaet for indmarchen bliver naturligvis holdt hemmeligt. Freia kan dog røbe så meget, at HUMBUG-

navnet skal slås fast, så der også kommer en invitation til næste år. ”Vi skal være så mange så muligt, så det bliver et ordentligt show. Vi prøver at trylle et par overraskelser ud af ærmet, så showet bliver bemærkelsesværdigt – også for de bagerste rækker.”

Fremtiden

Lige nu er det selvfølgelig kapsejladsen, der er mest i fokus, men HUMBUG har mange andre ideer på tegnebrættet. Udover en Trivial Pursuit turnering og en fælleskalender for alle fredagsbarerne er der planer om en Faglig Festival, som skal have fokus på et mere fagligt samarbejde mellem humanisterne. Derudover bliver den store fest sandsynligvis en tilbagevendende begivenhed. Det er ikke sikkert, at alle tingene bliver en realitet, men ideerne er der! Freia pointerer, at alle gerne må komme med ideer til foreningen. ”Vi har både økonomien og kontakterne til at sætte projekter i gang. Så hvis vi har tiden og økonomien til det på tidspunktet, og projektet er godt, så vil vi forsøge at realisere det.” Og der er da også et klart formål med foreningens arbejde, ”drømmen er, at om 10 år så ved alle hvad HUMBUG er. Nu er det dog først og fremmest kapsejladsen, der venter!”

HUMANISTISK BARUDVALGSGRUPPE:
www.humbug-au.dk

DER ER NOGET I LUFTEN

Af Rikke S. Lindhard, Medievidenskab, 6. semester

Der er noget i luften omkring Katrinebjerg for tiden. Er det måske den lune og længeventede fornemmelse af lysets og forårets komme, der både indbefatter den årlige KAPSEJLADS og de lange lyse aftener med grillfester i Botanisk Have? Eller er det den knugende fornemmelse i maven ved tanken om de forestående eksaminer, der rykker nærmere dag for dag, og hvor tanken om overforbruget af koffein og søvnløse nætter indprenter sig på hornhinden?

Nej, det er noget helt tredje: Katrinebjerg-familien skal udvides. Shannon, Adorno, Schön, Wiener, Codd og Benjamin skal have en ny bror eller søster. Hvad denne bygning vil få af enten informations- eller medievidenskabeligt klingende navn er endnu ikke bestemt, men én ting er sikkert – vi venter alle i spænding på det nye medlem af familien.

Spændingen og forventningen om at noget nyt skal til at ske på Katrinebjerg blev forløst for blot nogle få uger siden: Studerende, forskere og undervisere i og omkring Katrinebjerg fik nyheden om, at de i den nærmeste fremtid vil få en helt ny bygning at

færdes i. Den nye bygning skal opføres i forbindelse med en sammenlægning af biblioteket på Katrinebjerg, der lige nu holder til huse i IT-bygningen på Åbogade og Teknisk Bibliotek på Ingeniørhøjskolen. I denne forbindelse har IMV og Datalogisk Institut fået behov for at tænke nye tanker om, hvordan et fremtidens bibliotek bør indrettes - set ud fra de studerendes synsvinkel og set ud fra forskernes synsvinkel.

Vi var tre studerende, der blev sat på sagen om at pille lidt i de studerendes kloge hoveder for at komme frem til, hvad sådan en bygning egentlig skulle indeholde. Lokket ved tanken om guf og varm kaffe

på kanden deltog 5-6 repræsentanter for hver studieretning i et fokusgruppeinterview, hvor kun fantasien måtte sætte grænser for de mange ønsker og ideer. Det blev til i alt 9 fokusgruppeinterview, som nu skal strikkes sammen og benyttes som samlet idémateriale i den forestående bygningsplanlægning.

Egen sø

Ideer – det var der nok af. Et ønske om en minibiograf med en tilknyttet Nintendo Wii spillekonsol til en hjemmegravet sø, hvor Katrinebjergs egen kapsejladsskule skulle udfoldes, var blot et af de forslag, der flittigt blev diskuteret i de forskellige grupper.

Tanken om et centralt værested med biblioteket som omdrejningspunkt, hvor Medievidenskab, Informationsvidenskab, Multimedie, Datalogi og Digital Design kunne samles og hænge ud, var ikke så lidt ønskværdigt. "Et sted hvor man ikke bare studerer, men også kan koble af og møde nye mennesker", som en af de studerende udtrykte det. Men det var ikke kun spass og gojl-faciliteter, de studerende diskuterede. Også læsepladser og arbejdsrum blev foreslået. Med pen og papir blev der flittigt tegnet og fortalt om, hvordan studiemiljø og arbejdsmiljø kunne forenes og skabe rammerne for et nyt og forbedret læringssted, hvor kreativiteten kunne udfoldes. En studerende udtrykte det ganske poetisk, "Det skal være et hus, hvor seriøsiteten stiger etage for etage".

Hvor og hvornår?

Der var naturligvis en udbredt nysgerrighed om, hvornår denne bygning vil blive klar til brug. Nogle få studerende jokede endda om et fælles sabbatår for at få muligheden for at opleve et nyt og forbedret studiemiljø på Katrinebjerg. Men, som man siger, tålmodigheden er en dyd.

Der arbejdes på absolut højtryk for at få bygningen klar til brug i studieåret 2010/2011. Den skal efter planen opføres i forlængelse af Wienerbygningen, hvor der på nuværende tidspunkt befinder sig en nedlagt automekaniker. Men lige præcis hvad bygningen kommer til at indeholde af faciliteter, er stadig til forhandling. Faktum er, at der kun er en begrænset mængde kvadratmeter til rådighed, og på nuværende tidspunkt overstiger ønskerne langt de rådige kvadratmetermål. Det betyder, at før byggeriet kan påbegyndes, skal der nødvendigvis klippes en tå og hakkes en hæl i de mange ønsker, for at få hele ligningen til at gå op. Ikke desto mindre har de studerende i hvert fald fået fremført deres ønsker og ideer, og de vil naturligvis blive taget til efterretning.

Uanset om vi får vores sø eller vores hjemmebiograf, vil vi alle uden tvivl tage imod det nye medlem med kyshånd og et "Velkommen i Familien"!

Det nuværende bibliotek ligger i IT-husets kælder. Der er faktisk en sø.

LAYOUTERE, FOTOGRAFER OG SKRIBENTER SØGES

KONTEKST

Kontekst er for dig og alle på IMV.
Bladet er skabt, baseret på frivillig
arbejdskraft

Skriv til Helle eller Jens på
imvblad@gmail.com eller kom til
redaktionsmøde hver onsdag kl. 16

Fra Foucault og filterkaffe til Latour, østers og champagne

- om at revolutionere det frivillige arbejde i studentereforeningen SAIS

Af Mathias Vestergaard, Informationsvidenskab, 6. semester

Man forventes at komme til en række møder. Man skal udføre forskellige opgaver, og hvis man lige glemmer det, melder den dårlige samvittighed sig og det bliver pinligt når man skal forklare de andre i gruppen hvorfor man ikke lige fik gjort det man sagde man ville. Men hvorfor skal frivilligt arbejde være lig med sure pligter og dårlig samvittighed – kan man ikke gøre det på en anden måde?

Når man engagerer sig i en studentereforening, fx ved at stille op til bestyrelsen, så får man pludselig en masse pligter. Man forventes at komme til en række møder. Man skal udføre forskellige opgaver, og hvis man lige glemmer det, melder den dårlige samvittighed sig, og det bliver pinligt, når man skal forklare de andre i gruppen, hvorfor man ikke lige fik gjort det, man sagde man ville. Men hvorfor skal frivilligt arbejde være lig med sure pligter og dårlig samvittighed – kan man ikke gøre det på en anden måde?

Det kan godt være, at man ikke er lige bevidst om det i alle studentereorganisationer, udvalg og bestyrelser, men da arbejdet som udgangspunkt er frivilligt og ulønnet, er der grænser for hvor mange sure tjanser, der reelt er plads til, før arbejdet bryder sammen. Hvis alt arbejde udføres pga. Foucault'sk undertvingelse i form af dårlig samvittighed, selvopofrelse for de andre medlemmer i gruppen og trusler om repressalier i form af tab af social status i gruppen, så fungerer det frivillige arbejde dårligt eller måske slet ikke.

Men hvad hvis man begyndte at tænke på en anden måde? For det første skal man huske, at det arbejde der skal udføres sjældent har karakter af at være livsnødvendigt. Det er ikke hjerteoperationer og ny-

retransplantationer, vi udfører i SAIS. Dette giver os en privilegeret position, hvor vi kan nøjes med at udføre de opgaver, vi synes er spændende. Prøv lige at overveje, hvor revolutionerende det egentlig er, hvis man kun skal lave det, man har lyst til! På en almindelig arbejdsplads skal man gøre, hvad man får besked på, hvis man ønsker at hæve sin månedlige løncheck. Tænk hvis du kun skulle lave det, du brændte mest for – det du har allermost lyst til! Det lyder næsten for godt til at være sandt.

I SAIS har vi virkelig forsøgt at tage konsekvensen af denne indsigt: vi laver kun det, vi brænder for. Derfor må vi også se i øjnene, at det virksomhedsbesøg på Lego, som der har været snakket om de sidste 2½ år, nok ikke bliver til noget. Hvorfor? Fordi der ikke var nogen, der brændte tilstrækkelig meget for det, til at det lykkedes at få arrangementet på plads. Men det er ikke et nederlag, at vi ikke kom på besøg hos Lego – det afgørende er, at vi anerkender, at arbejdet er frivilligt, og dem der skal arrangere ting, skal brænde for det, og energien skal være stærk nok til, at det bliver omsat til praksis. Ved at erkende dette, undgår man også meget af den dårlige samvittighed, der ellers let kan opstå, hvis man alligevel ikke lige fik lavet de opgaver, man lovede på sidste møde.

Desuden har vi i SAIS valgt, at møderne ikke skal være hurtige og effektive møder, som lige skal klemmes ind mellem alle de andre aftaler og opgaver i den tætpakkede kalender. I stedet er møderne lange aftenmøder, og selvom det tager længere tid på den måde, så udnytter vi også, at vi kan hygge os sammen. Der bliver serveret god mad – alt fra lasagne til østers og sushi – lidt champagne, rødvin, kaffe og diverse former for kage. På den måde bliver mødet til en hyggelig sammenkomst, hvor man udover bestyrelsesarbejdet også får snakket om løst og fast på studiet, de opgaver man er ved at skrive, og mødet bliver således noget, man ser frem til i ugen op til.

Ved at lave gode møder, som man glæder sig til, og fjerne den dårlige samvittighed gennem erkendelsen af at man skal brænde for opgaverne, har vi ændret måden at lave studenterarbejde på. Herefter er det om at have tålmodighed og blive ved med at snakke om opgaverne og idéerne på nye måder. Måske ændrer man lidt på idéen. Måske kommer der en ny med i bestyrelsen. I stedet for at gennemtvinge beslutninger og projekter via autoritær magt, så nøjes man med at omorganisere aktørerne i det, Bruno Latour kalder for et aktørnetværk. Ved hjælp af tilfældighederne og det heldige faktum at vi alle er forskellige, og der ofte er stor forskel på, hvilke opgaver folk synes er sjove, så sker der pludselig noget. Aktørernes indbyrdes relation er pludselig på en sådan måde, at tingene sker, og der bliver fyret op i kaminen.

Det tog over et år, fra vi første gang talte om en mac-nørd-aften, til den faktisk fandt sted. Oprindeligt var det tænkt som et lille og eksklusivt arrangement for en gruppe af venner, men vi fik ikke gjort mere ved det. Vi blev bare ved med at snakke om det på hvert møde. Langsomt blev idéen til arrangementet udviklet – der skulle være eksterne oplægsholdere og workshops, og alle SAIS-medlemmer skulle kunne deltage. Nogen begyndte at kontakte mulige oplægsholdere, og idéen ramte plet. I løbet af få uger faldt alle de praktiske ting på plads, og vi fik afholdt en rigtig hyggelig og lærerig aften. Det samme gælder også for både speciale-præle-aften, virksomhedsbesøg og studieturen til San Francisco, som der nu arbejdes intenst på at planlægge.

Tilbage sidder man rundt om kaffebordet og undrer sig over hvad der skete – man mødtes jo bare og snakkede og spiste nogle gode middage med god rødvin og masser af kaffe, og pludselig havde man fået arrangeret alt muligt. Det kan næsten føles som magi, og derfor er det også svært at turde tage æren for det. Vi har en tendens til at synes, at hvis noget ikke er opstået gennem hårdt arbejde, så er det slet ikke vores fortjeneste – det var rent held. Men i det frivillige arbejde sættes heldet i system, og det er pga. denne systematiske mødeaktivitet, at idéerne justeres, og aktørerne omrokeres og tilpasses, indtil sol og måne står rigtigt i forhold til den enkeltes arbejdslyst. Når vi gør det, så lykkes det, og derfor er det meget vigtigt, at man husker at fokusere på de små og store succeser, for det nytter noget!

Hvad er SAIS?

SAIS er studenterforeningen på Informationsvidenskab. SAIS arrangerer virksomhedsbesøg, mac aften, studietur og andre aktiviteter som er med til at skabe sammenhold og fællesskab – både fagligt og socialt. I foreningen har vi en bestyrelse, som holder styr på aktiviteterne. Det koster 50 kr. for livsvarigt medlemskab.

Husk, at du altid kan følge med i, hvad SAIS laver på www.sais.dk

Jeg har en idé!

Har du en idé til et arrangement, der kunne være relevant, fedt eller bare sjovt, så tag kontakt til SAIS' bestyrelse, bestyrelse@saisweb.dk – vi laver ikke arrangementet for dig, men vi hjælper gerne alt hvad vi kan med netværk, kontakter og praktiske ting.

Hvem?

SAIS har ca. 120 aktive medlemmer, hvoraf seks personer er blevet valgt til bestyrelsen. Indtil november 2008 ser bestyrelsen således ud:

- Lasse Chor, formand (2. årgang)
- Mathias Vestergaard, næstformand (3. årgang)
- Lars Lauridsen, kasserer (3. årgang)
- Eva Hauerslev (2. årgang)
- Patrick Alexander W. Christensen (1. årgang)
- Michael Tornøe (1. årgang)

Fra studieturen til Berlin, i januar '07. Her ses en forelæsning i forbindelse med Transmediale-festivalen. Det var ikke SAIS som arrangerede selve turen, men det var gennem SAIS at forbindelserne mellem forelæsere og studerende blev skabt.

Gated communities

– en identitet udenfor virkeligheden?

Af Anne Meldal Nørgaard, Medievidenskab, 6. semester

Celebration Avenue slænger sig hele vejen igennem byen, Celebration i Osceola County, Florida. Husene er alle pastelfarvede og bygget i victoriansk stil, og byens logo er grønt med en pige, der cykler forbi et egetræ med sin lille hund løbende bagved. Intet kan være mere idyllisk og trygt som dette. Og nej, det er ikke en kulisse fra en film, men en realitet for godt 3000 personer, der har valgt at bygge deres tilværelse op i et "gated community".

Det var for meget kort tid siden, at jeg blev gjort opmærksom på fænomenet og eksistensen af gated communities. Det kan godt være, at det er mig, der har sovet i timen, for efter at jeg har fået øjnene op for det, kan jeg næsten ikke komme igennem alt det materiale, der findes om fænomenet. Gated communities er af utallige forskere blevet karakteriseret som en neo-traditionalistisk urbaniseringsproces. Ligeledes er det en ny form for fællesskabsdannelse, der finder sted. Zygmunt Baumann tager i sin bog *Fællesskab fat på*, hvad et fællesskab er og kan give os som mennesker. Han beskriver, at fællesskabet er ensbetydende med sikkerhed. Et sted, hvor vi som mennesker kan slappe af og være omringet af venlige og medfølede mennesker. Yderligere beskriver han fællesskabet som noget, vi tænker fandt sted engang. Et fortabt paradis, vi håber at kunne vende tilbage til.

Celebration Village

Omkring 8 millioner amerikanere er bosat i forskellige gated communities. Disney koncernen skabte det lille samfund Celebration i 1995. Byen er en lille enklave, hvor en specielt udvalgt flok bor i pastelfarvede huse i Victoriansk stil med et lille hvidt stakit foran og græsset, der altid er slået. Hver indbygger underskriver en kontrakt, hvorefter de karakteriseres som positive. Er en indbygger utilfreds, er han negativ og må derfor forlade byen.

Målet for Celebration har været at genskabe et trygt og sikkert samfund, der vender tilbage til de værdier, vi fandt i midten af 1940'erne. En periode, der af mange amerikanere opfattes som fredelig.

En New Yorker flytter ind...

Andrew Ross er journalist og var indtil starten af 1997 bosat på Manhattan i New York. I september samme år flyttede han til Celebration, for at skrive bogen *The Celebration Chronicles*. Her beskriver han byen, og hvordan sådan et fællesskab fungerer i praksis. Bogens materiale er bygget på egne oplevelser i byen og interviews med forskellige indbyggere, og den giver et bredt billede af, hvordan det er at leve i et gated community. Allerede fra starten ligger Ross ikke fingre imellem hans lettere skepsis overfor konceptet. Samtidig giver han udtryk for sin bekymring for, hvordan han formår at kunne ændre sin New Yorker-livsstil med de store boulevarder til det lille stolte Disney-community. Det kræver et ændret syn på tilværelsen allerede fra dag et.

I det afsluttende kapitel af bogen fortæller Ross om en oplevelse, han havde med en indbygger, der i frustration udrød, "I've got Pixie Dust coming out of my ass." Med dette får vi anslået, at det ikke er helt let at skulle leve i et samfund, hvor alt skal være perfekt. Der findes nogle helt bestemte codes of conduct, der skal respekteres, og så er det måske ikke så mærkeligt, at en celebrationite (som indbyg-

Celebrations arkitektur signalerer en forkærlighed til fortiden. Foto: Bobak Ha'Eri.

gerne i Celebration kaldes) føler, at der kommer alfestøv ud alle vegne.

Med Celebration som eksempel på et gated community kan man diskutere, om det på længere sigt kan lykkes fuldt ud at vende tilbage til gamle værdier. Når jeg tænker over det, og hvis Celebration skulle være begyndelsen på en ny urbaniseringsform, hvordan vil vi så skulle forholde os til virkelighedens virkelighed. Vil det at blive medlem af sådan et community ikke kun være en virkelighedsflugt, der gør os meget mere skrøbelige overfor det, der sker udenfor Mickey Mouses murer? Det bliver en form for modsat Matrix-effekt, hvor vi i stedet for at få tilbudt en pille, der giver os indsigt i den virkelige verden, får adgang til det fortabte paradys og dermed vender virkeligheden ryggen.

En kritiseret tendens

Tendensen til gated communities og behovet for at leve i et trygt og sikkert samfund har været mødt af megen kritik, både antropologisk og sociologisk. En af hovedkritikkerne er forbundet med individualisme og ideen om, at disse communities sletter enhver form for menneskelig forskellighed. Foruden decideret forskning, er der en hel del film, der er interessante at kigge på i forhold til en sådan kritik. I 1998, blot tre år efter, at Celebration blev bygget, kom både *The Truman Show* og *Pleasantville*. Begge film viser forskellige aspekter af, hvad det vil sige at være afsondret fra virkeligheden og leve et liv, der er baseret på en illusion. I *The Truman Show* møder vi Truman, der er opvokset i en stor kulisser og er stjernen i et tv reality-show uden at vide det. I

Pleasantville bliver to unge teenagere ved en fejltagelse en del af deres yndlingsserie *Pleasantville*, der foregår i 50'ernes USA. Hvad der er karakteristisk for begge film er, hvordan Trumans univers og *Pleasantvilles* univers ikke kan blive ved. Lige meget hvad vil roen og trygheden sættes på prøve, og folk vil udvikle sig. I *Truman Show* sker det ved, at Truman forlader showet og træder ud i den virkelige verden og i *Pleasantville* ved, at folk finder ud af, at der findes en verden udenfor.

Selvom der synes at være et eller andet nostalgisk over at bo i et lille samfund, hvor husene er ens og alle hilser på hinanden, minder det nu stadig lidt om at bo i Disneyland. Jeg får helt vildt lyst til at se, hvordan sådan et community ser ud. Købe en billet og enjoy the ride, ligesom Andrew Ross. Men, at se det som en decideret virkelighed, det ved jeg nu ikke.

Foreslag til yderligere læsning:

Zygmunt Baumann: *Fællesskab*. Andrew Ross: *The Celebration Chronicles*, Verso. Diken & Bagge Laustsen: *The Culture of Exception*. Setha Low: *Behind the Gates*

Udover Disney's Celebration i Florida har Steven Spielberg bygget en Dreamworks by, kaldet Playa Vista i Los Angeles. Et af de første communities inden for neourbaniseringen er Seaside i Florida. Ellers er gated communities at finde forskellige steder i USA, dog mest set i det Sydcaliforniske område.

STAFETTEN

”Jeg sender stafetten videre til Jakob Linaa Jensen. Jeg vil gerne høre om, hvordan, hvorfor og hvilke perspektiver han ser i, at bruge web 2.0 tjenester som blogs og facebook i sin forskning og evt. undervisning.” Søren Pold.

Nettet er blevet socialt (eller har altid været det?)

I sidste nummer af Kontekst sendte Søren Pold Stafetten videre til mig. Meningen var, at jeg skulle fortælle om sociale aspekter af internettet, og hvordan dette slår igennem i forskning og undervisning. Jeg har tilladt mig at udbrede temaet således, at jeg vil diskutere, hvorledes nettet er blevet socialt og ikke blot et nyttigt redskab for os som forskere og studerende, men en stort set uundværlig del af mange menneskers sociale dagligdag i kommunikationen med andre.

Nettet har ikke altid været betragtet som et socialt medie. I mange år fokuseredes på de tekniske aspekter, og nettet var forbeholdt militærfolk, for-

skere og andre ”nørder”. Da nettet begyndte at slå igennem folkeligt, var der udbredte bekymringer blandt pædagoger, psykologer og medieforskere (sidstnævnte ER et bekymret folkefærd, allerede Platon beklagede sig over skrivekunstens opfindelse, fordi den gjorde folk dårligere til at huske!). Bekymringen på nettets vegne var, at det skabte en narcissistisk kultur, hvor unge sad og kiggede ind i skærmen og blev isolerede i stedet for at engagere sig socialt med andre mennesker. Det blev også påpeget, at såfremt nettet anvendes til social interaktion, er det kun en dårlig erstatning for virkeligt samvær, fordi båndbredden er begrænset, og fordi folk ikke føler kommunikationen forpligtende.

På nettet er der meget lave sociale omkostninger ved at blive en del af fællesskabet, og det er endnu lettere at forlade det igen, var påstanden.

Imidlertid viste praktisk forskning, at de unge rent faktisk brugte nettet i en social sammenhæng. F.eks. beskrev Sherry Turkle i 1995, hvordan generte amerikanske teenagere brugte nettet til at afprøve forskellige roller og eksempelvis gennem chatrum blev bedre til at aflæse og begå sig over for andre. Samtidig stod det klart, at nettet ikke blot var et teknisk men også et kulturelt medium, som f.eks. Niels Ole Finnemann beskrev det i sin doktorafhandling "Tanke, sprog, maskine" helt tilbage i 1995!

Dominerende diskurser, deriblandt regeringsrapporter, så dog stadig nettet som primært et informationsmedie frem for et kommunikationsmedie. Forskningsministeriet talte om "Informationsmotorvejen" og "Informationssamfundet", og nettet blev betragtet som et globalt bibliotek eller som et redskab til erhvervsudvikling.

Imidlertid var der også teoretikere som Howard Rheingold, der hævdede at nettet først og fremmest er et medie for øget kommunikation og medmenneskelig forståelse, fordi det muliggør, at mennesker finder sammen på tværs af geografi og andre fysiske barrierer og danner nye fællesskaber baseret på fælles interesser og værdier. For Rheingold er sådanne fællesskaber på nogle punkter bedre end eksisterende fysiske af slagsen, fordi eksisterende sociale forskelle principielt er uden betydning. Andre teoretikere påpegede, at de nye online fællesskaber muliggør sociale eksperimenter og indgåelse i nye og anderledes former for social interaktion. I den forstand ses online fællesskaber som en realisering af et postmoderne identitetsprojekt, hvor krop og sociale forudsætninger forsvinder, og enhver kan definere sin egen rolle og identitet.

Sådanne forestillinger er måske nok vel utopiske, men praktiske erfaringer her næsten femten år senere viser efter min mening, at nettets nok største

"Blandt alle disse fænomener er det oplagt at skelne mellem online fællesskaber og online sociale netværk."

potentiale ligger i det kommunikative og sociale. Facebook er en illustrativ case på denne udvikling. Fra december 2006 til december 2007 er det globale antal af brugere femdoblet. I Danmark var der i starten af oktober 2007 godt 70.000 brugere på Facebook, og kun få i den brede offentlighed havde hørt om fænomenet. To måneder senere var tallet over 200.000 brugere og snart sagt alle danske landsdækkende medier havde omtalt Facebook. Vi har bevæget os fra en tid, hvor forestillinger om socialt fællesskab via nettet var forbeholdt teoretiske beskrivelser og kun nogle få "nørder" havde prøvet det selv. I dag indgår netmedierede sociale relationer i mange menneskers dagligdag, og mange af 80ernes og 90ernes forventninger til nettets sociale konsekvenser, på godt og på ondt, begynder at blive virkelighed.

Der er andre gode eksempler på, at nettet slår igennem som socialt medie. Tænk på World of Warcraft, der spilles af millioner af mennesker med vidt forskellig baggrund. Gennemsnitsalderen er således 35 år, og vi er langt fra klassiske forestillinger om computerspilsuniverserne som befolkede af bebrillede femtenårige nørder.

En anden teknologi, der demonstrerer nettets potentiale som socialt medie, er de såkaldte peer-to-peer-teknologier, der tillader direkte udvekslinger

Billede fundet på en af Jakobs hjemmesider. Vi tager et forsigtigt gæt på at det er fra Sydamerika.

af filer og informationer mellem en stor mængde af brugere uden om centrale servere. Teknologien fik sit gennembrud i forbindelse med udveksling af musik og film gennem tjenester som f.eks. Napster, LimeWire og Gnutella og blev derfor hurtigt et varmt emne blandt musik- og filmindustrien, der søgte at kræve tjenesterne lukket på grund af de store mængder ulovligt kopieret musik og software, der blev udvekslet. Forskellige indgreb og myndighedsinitiativer var blot med til at styrke fællesskabet mellem brugerne og førte til nye og avancerede metoder til udveksling af filer, ikke mindst oprettelsen af mere lukkede fællesskaber, hvor kun særligt interesserede brugere kan deltage i udvekslingen.

Blandt alle disse fænomener er det oplagt at skelne mellem online fællesskaber og online sociale netværk. Tidligere værker om sociale anvendelser af nettet som f.eks. Rheingold og Turkle var meget fokuserede på fællesskabs-elementet. Det var ofte antagelsen, at nettet repræsenterede en anderledes social virkelighed, hvor man kunne danne nye former for fællesskaber og eksperimentere med sin so-

cialitet og identitet. Senere litteratur er, blandt andet inspireret af den konkrete udvikling i anvendelsen af teknologien, blevet mere fokuseret på, hvorledes nettet

Jakob Linaa Jensen (cand.scient.pol,ph.d)

Færdiggjorde ph.d. på statskundskab på Aarhus universitet inden han blev adjunkt på IMV.

Underviser i Mediesystemanalyse og kvantitativ metode. Begge dele på medievidenskab.

Forsker i demokrati og medier og var blandt andet en del af modinet, som var et projekt om medier og demokrati.

Jakob Linaa har en mindre portefølje af hjemmesider. Hovedsiden kan findes på linaa.net.

Studying the Internet

And its democratic consequences

CLICK TO GO ON!

anvendes i forlængelse af det eksisterende sociale liv. Snarere end dannelsen af nye online fællesskaber, er den dominerende sociale brug af nettet i dag mere netværksorienteret i form af anvendelsesorienterede forbindelser til venner og kolleger og deling af objekter og viden. Facebook, MySpace og LinkedIn er eksempler på netværk, hvor man ikke så meget danner et forumbaseret fællesskab men mere skaber forbindelser med dem, man kender i forvejen. Selv om geografiske simulationer og fora dedikeret til diskussion fortsat er en vigtig del af det sociale liv på og med nettet, ser det ud som om, den store vækst er i mere netværksorienterede anvendelser.

Det er vigtigt at understrege, at online sociale netværk ikke nødvendigvis udgør en modsætning til eller fuldstændigt erstatter deltagelse i online fællesskaber. Tværtimod supplerer de to fænomener

hinanden, ganske som i den velkendte, fysiske sociale virkelighed, hvor vi deltager i såvel rumlige fællesskaber som mere "virtuelle" sociale netværk. Man kan tænke på vores fysiske tilstedeværelse i konkrete rumlige situationer som eksempelvis arbejde, hjemmet og sportsklubben overfor de netværk til mere spredte venner, familie og andre, vi vedligeholder gennem breve, telefonopkald og andre kommunikationsmidler. Begge dele supplerer hinanden på kryds og tværs og udgør tilsammen vores sociale virkelighed.

Når Facebook er et så succesfuldt og hurtigt voksende online fænomen, er det netop fordi det placerer sig mellem online fællesskaber og online sociale netværk. Det kombinerer fordelene fra begge i et umiddelbart appellerende brugerinterface. I Danmark er antallet af brugere således gået fra cirka 30.000 i september 2007 til 200.000 ved årets ud-

gang. Facebook har pådraget sig en enorm medieopmærksomhed og er i dag det mest omtalte online sociale fænomen. Desuden viser foreløbige undersøgelser, at brugerne af Facebook i gennemsnit bliver ældre. Fra starten var målgruppen amerikanske universitetsstuderende i alderen 19-25 år, men efter at Facebook er blevet åbent for alle, stiger gennemsnitsalderen. Selv om den oprindelige målgruppe fortsat ser ud til at dominere, er der flere og flere brugere over 30 år og oppefter, hvilket trækker gennemsnitsalderen op. Facebook er altså ved at blive et langt bredere sammensat fænomen, end det oprindeligt var tænkt. Kort og godt handler Facebook om to ting: personlig præsentation og social netværksdannelse. Hvor det første handler om identitet, handler det sidste om socialitet.

Nu er Facebook jo ikke nødvendigvis det sidste og endelige sociale netværk, ligesom det næppe er den ultimative løsning på menneskehedens problemer. I en social sammenhæng synes jeg, noget af det mest interessante ved Facebook er vennebegrebet, som er noget bredere end det, de fleste benytter sig af i normale sociale relationer. Facebooks brugere "friender" på kryds og på tværs, ikke blot blandt nære venner, medstuderende eller kolleger, men også med tidligere bekendtskaber, kærester, eller hende, man mødte på ferien for seks år siden. Inspireret af Facebook og lignende tjenester er "to friend" ligefrem blevet et verbum på amerikansk engelsk. I stedet for chatprogrammer som Microsoft Messenger og ICQ, hvor de fleste kun skaber forbindelser til dem, de rent faktisk taler jævnligt sammen med, er Facebook et redskab til at markere og holde en vis form for kontakt med selv meget perifere bekendte. På Facebook er der ikke som i mange online fællesskaber hierarkier mellem erfarne brugere, regulære brugere og "newbies". Mange ser i stedet antallet af venner og samkvæmmet med dem som den egentlige statusmarkør.

På trods af Facebooks uanede muligheder for venskaber, netværk og genopdagelse af for længst glemte bekendte, skal der dog påpeges to store

spørgsmål ved Facebooks venskabskoncept.

For det første: når det er så let og gnidningsløst at oprette nye venner eller indgå i fællesskaber, kan resultatet blive en mindre følelse af forpligtelse, fordi man jo ikke har investeret hverken tid eller besvær i relationerne. For det andet: Facebooks vennelister mangler for nærværende en arkitektur, en formel måde hvorpå man kan foretage sondringer blandt sine venner. For de fleste mennesker består venner og bekendte af forskellige lag, nogle meget tæt på, nogle lidt længere væk og en lang række perifere bekendte. Facebook har ikke en sådan stratificering.

Spørgsmålet er naturligvis, om netop Facebook også fremover kan opretholde sin popularitet (og markedsværdi), eller om det vil blive afløst af endnu stærkere og mere populære fænomener. Historien viser, at mange online fænomener kun har en kort topperiode, inden de bliver afløst af andre. Det er endnu for tidligt at sige, om det samme vil ske for Facebook, eller om det om to år er den "killer application", næsten alle anvender, sådan som tilfældet er det for Googles søgemaskine og Microsofts Messenger. Under alle omstændigheder er nettet kommet for at blive, også som socialt medie.

Mangler du et studiejob?

WWW.MOMENT.DK

Moment er et vikar- og rekrutteringsbureau med speciale i studerende og unge samt færdiguddannede på alle niveauer. Desuden tilbyder vi nogle af branchens mest professionelle værktøjer til employer branding. Vi har eksisteret siden 1997 og er i dag mere end 100 medarbejdere. **Læs mere på www.moment.dk.**

moment
vikar og rekruttering

MANDEN DER ALDRIG VAR DER

Af Frederik Sølvsten, Medievidenskab, 6. semester

I sin film "I'm Not There" tager Todd Haynes seeren med på en rejse igennem Bob Dylans kaotiske og omskiftelige liv. Der er tale om en eksperimenterende, fantasifuld og enestående skildring af en af Amerikas største, nulevende rock-ikoner. Et ambitiøst projekt der, som det eneste af mange, har fået det grønne lys af hovedpersonen selv.

Bob Dylan ligger på obduktionsbordet - omkommet i en tragisk motorcykelulykke - og mandens sande væsen skal nu under luppen. Den mytiske startscene understreger, hvorledes beskueren fra første færd tvinges til at forholde sig til filmens autencitet. Instruktør Todd Haynes lægger på intet tidspunkt skjul på, at hans film er en fiktiv narrativisering, der digter videre på de kilder, der har været til rådighed. Dylan var således reelt impliceret i en alvorlig ulykke, men har som bekendt endnu ikke mistet livet - og dog kan man med rette spørge sig selv, om han nogensinde har eksisteret. For mennesker, der er knap så entusiastiske omkring Dylan, er det her nødvendigt at påpege, at mandens rigtige navn er Robert Zimmerman. Dette er blot for at fremhæve overensstemmelsen imellem Dylans egen leg med roller, og Haynes' brug af disse, som en vigtig inspirationskilde. Den iscenesatte død bli-

ver dermed indgangen til filmens dekonstruerende ærinde i forhold til Dylans identitet - et aspekt der er særdeles relevant i forståelsen af det valg, der ligger i at lade hele seks forskellige skuespillere, på tværs af race, alder og køn, spille forskellige sider af den kompromisløse kunstner.

Dylans mange roller

Igennem den godt og vel to timer lange odysse introduceres syv forskellige personer (Christian Bale har to roller, red.), der skal eksemplificere arketyperne af Dylan. Vi stifter bekendtskab med Woody Guthrie, en 11-årig dreng, der er flygtet fra et ungdomshjem, og som nu er en hjemløs omstrejfer - et billede der skal repræsentere den tidlige Dylan i sin søgen efter en identitet. Den unge protestsanger Jack Rollins, der skal forestille den Dylan, der i sin tid slog igennem i Greenwich Village, og som blev

..never create anything, it will be misinterpreted, it will chain you and follow you for the rest of your life. Cate Blanchet som Bob Dylan i I'm not there.

højt anerkendt for sin såkaldte politiske bevidsthed. Han har dog svært ved at affinde sig med denne rolle og erstattes af skuespilleren Robbie Clark, der bliver berømt for en film, der netop afbilder den forsvundne Jack. Han møder kunstneren Claire, og de forelsker sig - udfaldet bliver et ti år langt turbulent ægteskab, og Robbie skildrer på den måde Dylan og hans familieliv. Den tågede Jude Quinn skal afbilde Dylan som kunstneren, der chokerer sin fanskare ved at skifte den akustiske guitar ud med den elektriske, men den udmattende tilværelse leder ham ind i en eksistentiel krise, og han genfødes symbolsk i skikkelse af Pastor John, der lægger sit liv i kristendommens hænder. Billy the Kid skitserer Dylan som enspænderen, der har trukket sig tilbage fra sin omverden indtil trusler om at ødelægge hans elskede by, tvinger ham til atter at tage affære. Den sidste person, Arthur Rimbaud, viser sig sporadisk, og illustrerer Dylans fascination af den franske digter. Den anarkistiske Rimbaud symboliserer poeten i Dylan og fungerer igennem filmen som en slags fortæller, der giver ironiske svar, til det, der mest af alt minder om en inkvisition.

Anderledes spilleregler

Udover at operere med syv vidt forskellige fortolkninger af Dylan er der også andre elementer, der gør filmen til et interessant projekt. Dette gælder især måden, hvorpå Haynes bevidst søger væk fra den klassiske dramaturgiske opbygning. Filmen har en spinkel underliggende kronologisk fremdrift i forhold til den tidlige dimension, men den konstante krydsklipning imellem personerne er med til at skabe en personschildring, der ligger milevidt fra gængse former. Ved hjælp af disse utraditionelle teknikker bliver filmens historie fortalt i et poetisk filmsprog, der kan sidestilles med den narrative stil, der lægges for dagen i Dylans egen sangskrivning. Filmens sprog peger dermed bevidst tilbage på den komplekse person, der berettes om - en enspænder der bevidst dyrker flygtigheden, og som under ingen omstændigheder vil sættes i bås. Omskifteligheden og det eksperimentelle snit viser sig også i legen med forskellige stilarter - et aspekt der henter

sin inspiration i tidligere dokumentarfilm om Dylan. Nogle af personerne er fx optaget i farver, mens andre fremstilles i sort/hvid - endvidere er visse personer bevidst fremstillet i en dokumentarisk framing, hvor bekendte udtaler sig.

Dylan har ikke blot anerkendt Haynes' filmprojekt, men også givet ham tilladelse til at gå på opdagelse i og drage nytte af sit fantastiske sangkatalog. Musikken åbner op for en farverig oplevelse, der ville have været svær at skabe uden tilstedeværelsen af denne. Dylans egne versioner, såvel som coverversioner, er igennem hele filmen med til at afspejle de sindstilstande, der er på spil i de forskellige scener. Især det intense ægteskab imellem Robbie og Claire afspejles her på fineste vis, fx igennem intime klip, der på lydsiden akkompagneres af "I Want You". Ligeledes skal scenen, hvor Jude kommer i verbal infigt med en journalist fremhæves. Den understøttes på effektiv vis af nummeret "Ballad Of A Thin Man", der skal være med til at manifestere Dylans anti-intellektuelle standpunkt.

Forvirringens ambivalente funktion

Netop filmens mest interessante træk, forkastelsen af en traditionel dramaturgisk opbygning, må også siges at være filmens akilleshæl. Den konstante sammenvævning af forskellige historier gør den svær at følge med i, hvis man ikke har sin historik på plads. Selv så jeg filmen uden at have et indgående kendskab til Dylan og må blankt erkende, at jeg fik langt mere ud af filmen ved at se den igen efter at have sat mig mere ind i universet. Når denne kritik er fremhævet er netop denne erkendelse et meget godt billede på filmens hovedærinde. Legen med de forskellige roller er filmens store force, der er med til at give et fragmentarisk, alsidigt og alligevel forståeligt billede af et komplekst og udefinerbart menneske. Hensigten har således ikke været at opøje Dylan til noget, der er større og bedre, men at pirre seerens nysgerrighed og få denne til at spærre øjnene op, og se de mange nuancer hos Dylan.

NICHEMEDIER OG FÆLLESSKABER

Af Anders Hjortskov Larsen, supplerer i Medievidenskab, 2. semester

Biografmediet kædes normalt sammen med bløde sæder, et pompøst lydanlæg og ikke mindst en storslået visuel oplevelse. Men hvad sker der, hvis filmens lydside og de flotte billeder ikke skal bære oplevelsen? Århus Studenternes Filmklub har eksisteret siden 1953 og viser stadig filmklassikere, som højst sandsynligt ikke ville gå an i en normal biograf. Men med de specielle sanseindtryk omkring filmseancen kan filmklubben på Universitetet byde på et spændende fællesskab.

Når man står udenfor naturvidenskabelige "Auditorium E" en kold og regnfuld forårsaften, synes Århus Studenternes Filmklub ikke af meget. Faktisk er den ene naturlige indgang låst, så uvidende førstegangsbesøgende selv må finde rundt om bygningen og ind til den lille billetluge. Hele arrangementet omkring biografklubben er præget af lukkethed og en lille smule mystik, der også afspejles i filmprogrammerne og den sparsomme hjemmeside. Kun den vigtigste information er givet, mens resten af indholdet er præget af sort/hvide billeder og kunstfærdige citater fra anmeldelser af de pågældende film.

Biografen mangler

Sæderne i det store auditorium er bestemt ikke beregnet til biografbrug i dagens Danmark, ligesom indkøbsmulighederne til den søde tand udgøres af en frivillig, som sælger billige øl og sodavand fra en kasse på gulvet. Men ved indgangen til den imiterede biografsal ligger fine kopier af forskellige artikler, som indgående fortæller om den pågældende eksotiske film og dens berettigelse som en klassiker. Filmen går i gang, og med det samme bliver man opmærksom på det bedagede udstyr, som giver en behagelig mekanisk baggrundsstøj og samtidig skal indstilles i alle ender og kanter for at give et nogenlunde skarpt billede. For ikke at tale om når

filmrullen slipper op og skifter til den anden linse, der skal overtage kampen.

Hitchcock på fransk

Snart tager filmens historie form, og de indledende manøvrer, som man indtil nu har arbejdet med, er glemt. "Le Boucher" er en glimrende psykologisk thriller om en seriemorder i en lille fransk landsby, som på "Jack The Ripper"-vis myrder unge kvinder. Franskkyndige fra gymnasiet har højst sandsynligt stødt på denne film engang, og gensynet med klassikeren vækker minder. Popaul er slagteren, som alle ved fra første scene må være morderen, der forelsker sig i landsbyens smukke lærerinde. De har begge skeletter i skabet i form af krigstraumer, faderkomplekser og ulykkelig kærlighed, og man fornemmer tidligt, at det kun kan ende tragisk.

Oven i det enkle plot er filmen fyldt med tykke symbolske lag, som ligger langt fra nutidens filmproduktion: de to elskendes cigaretrøg, den røde farve, hundens gøen i baggrunden, huletegningerne i grotterne, springkniven fra skødet, osv. Alt sammen ærkefransk symbolik, der med nutidens øjne til tider bliver ufrivilligt komiske, men som i sit eget langsomme tempo får sin retfærdighed. "Le Boucher" er stadig værd at se, og det kan bestemt gøres i et miljø som "Århus Studenternes Filmklub"

I Århus Studenternes Filmklub kan du blandt andet se film om en slagter der mangler lidt selvkontrol

Nichemedie

Udover et par kiks i de besværlige indstillinger af lyd og billede gennem filmen, tændes lyset i Auditorium E, og man overlades til selv at finde ud af bygningen igen. Filmklubben er på mange måder svært tilgængelig, både hvad prisen og manglen på information angår, og filmen appellerer samtidig ikke til et bredere publikum. Men den lille flok, der samles en sådan aften, skaber et subkulturlignende miljø omkring den skæve eller specielle film, som vises. Man har alle været vidner til det underlige fænomen og kan i det mindste være fælles om dette.

Stemningen omkring filmen er på denne måde en ligeså vigtig del af oplevelsen i den lille, men vel-etablerede filmklub. Fornemmelsen af at have været i berøring med et stykke kulturhistorie, som man stadig kan lære af på sit sparsomt polstrede sæde i auditoriet, emmer stadig af et studentikost fæl-

lesskab. I sidste udgave af Kontekst blev sådanne interessefællesskaber netop karakteriseret som neotribale fællesskaber, hvilket også gør sig en smule gældende i den mere end halvtreds år gamle filmklub.

Men for at et sådant fællesskab omkring et nichemedie skal udvikle sig og måske i sidste ende overleve, burde man også være bedre til at søge ud i de nye medier og benytte mulighederne for skabe det samme fællesskab virtuelt. Det statiske website for filmklubben yder i den forbindelse ikke megen hjælp til fællesskabsfølelsen, men denne dimension kunne forholdsvist problemløst tilføjes, uden at dette skulle ødelægge selve den nostalgiske oplevelse i mørket.

Fight for your rights

- et indblik i studienævnet

Af Johanne Højbjerg Møller og Marie Jensen, Medievidenskab 6. semester.

Flyver ord som studienævn, fagudvalg og medbestemmelse nogle gange omkring hovedet på dig, uden du rigtig får taget stilling til, hvad det betyder, og hvad du egentlig kan bruge det til? Så vil det være en god ide straks at læse videre. Hvis du er træt af det ulækre køkken i Adorno eller manglen på fællesarealer i IT-parken, så kan du faktisk være med til at gøre noget ved det. Og her kommer vores fagudvalg og studienævn ind i billedet. Vi har taget os en snak med Ane Nørgaard og Liv Bossen, som begge sidder i Studienævnet på IMV.

Ane Nørgaard læser Informationsvidenskab på 4. semester og er næstformand i Studienævnet. Hun har siden januar 2008 været aktivt medlem og repræsentant for sit studie. Liv Bossen læser Medievidenskab og er i gang med at skrive sit speciale. Efter at have brugt utallige forelæsningspauser på at høre på brok fra sine medstuderende besluttede hun sig i 2006 for at gøre noget ved sagen. Her meldte hun sig ind i Studienævnet, så hun kunne formidle selv samme utilfredsheder videre til folk, som rent faktisk kunne gøre noget ved dem. Hun har nu været medlem af Studienævnet i to år. Ane og Liv synes begge, at arbejdet i Studienævnet er en god måde at få direkte indflydelse på studierne og studiemiljøet på IMV. Som Ane siger, så er det "spændende at sætte fokus på ting set fra de studerendes side".

Hvad er Studienævnet?

Studienævnet er et udvalg, som består af studerende fra henholdsvis Digital Design, Informationsvidenskab og Medievidenskab, studievejledere, fagledere og studieledere. Studienævnet holder møder en gang om måneden, hvor emner som studiemiljø,

overbygningsfag, studieordninger, klagesager og meget mere bliver diskuteret. Faktisk er alle emner, der vedkommer studierne og de studerende på IMV aktuelle. Det betyder også, at du som studerende til enhver tid har mulighed for at skabe opmærksomhed omkring diverse problemer og forespørgsler i forbindelse med dit studium. For eksempel var der tidligere utilfredshed blandt de studerende på overbygningen, fordi fagudbudene på uddannelserne ikke var erhvervsrettede nok. Det gik man til Studienævnet med, som fik skabt et fagudbud, hvor udefrakommende erhvervsfolk kom til at fungere som undervisere på IMV. Resultatet blev, at der nu findes langt flere erhvervsrettede overbygningsfag på såvel Medie- som Informationsvidenskab. Som Liv siger, "Studienævnet er ikke bare en bureaukratisk instans, som skal være her for at opfylde nogle krav udefra, det er der, fordi det er nødvendigt. Når man siger noget, så sker der noget!" Derfor er det også vigtigt, at vi som studerende ved, at vi kan bruge Studienævnet til at få ført vores tanker og ideer ud i livet. "Brug os som talerør!" siger Ane som en opfordring til os studerende. Det er det, de er der for.

Hvad gør man så, når man gerne vil høres?

For det første er det altid muligt at sende en mail til et af medlemmerne af Studienævnet. Både Ane og Liv tager gerne imod henvendelser fra deres medstuderende, som de efterfølgende kan bringe videre til debat i Studienævnet. Desuden er det en rigtig god ide at tage kontakt til sit Fagudvalg. Og hvad er så det? Fagudvalgene er, som Liv siger, ”en light-udgave af Studienævnet”. Fagudvalgene er tilknyttet de enkelte studier og holder derfor separate møder – henholdsvis Medievidenskab og Informationsvidenskab for sig. Liv er tilfældigvis både medlem af Studienævnet og Fagudvalget for Medievidenskab, og det betyder, at hun er et naturligt link mellem de studerende og disse to udvalg. Fagudvalgene holder månedligt møder, som er åbne for alle studerende på IMV – møderne bliver annonceret via mail. Her kan studerende møde op og fremlægge, hvad end de nu gerne vil have bragt videre til Studienævnet. Desværre dukker der sjældent studerende op til disse åbne møder – sikkert fordi mange studerende mangler kendskab til de forskellige studieudvalg. Liv giver dog et eksempel på et rigtig vellykket fagudvalgsmøde, som blev afholdt sidste år. På dette møde kom der studerende fra forskellige årgange, som fik en god diskussion omkring de daværende fagudbud, og der kom i den forbindelse mange nye forslag på bordet. For Liv er det præcis, hvad Fagudvalgets arbejde handler om,

”der blev diskuteret bredt, og der kom et stort indblik i, hvad de studerende går og tænker og mener. Det giver bedre impact, når der faktisk har været nogen til fagudvalgsmøderne og sagt: ’sådan og sådan...’.” Der er altså langt større chance for at få gennemført tiltag i Studienævnet, når der står flere mennesker bag end blot Studienævnets egne medlemmer.

Det kan ikke understreges nok, at Studienævnet er til for de studerendes skyld. Hvis du ønsker at få gennemført nogle studiemæssige ændringer, eller hvis du går rundt med nogle gode ideer, så er muligheden for at få dem ført ud i livet faktisk til stede. Studienævnet og fagudvalgene står i hvert fald klar med åbne arme til at arbejde videre med dine tanker og ideer.

Gode mail-adresser:

studienaevn.imv@hum.au.dk

ane.noergaard@gmail.com

livthede@imv.au.dk

inf-fagudvalg@imv.au.dk

fagudv-medic@imv.au.dk

Overvågning på arbejdspladsen

Af Solveig Sannem MacGregor Mønsted, studie- og erhvervs koordinator

Kender du it-politikken på din arbejdsplads? Har din arbejdsplads overhovedet en it-politik? Dette er spørgsmål, som mange vil stille sig selv og hinanden i fremtiden. Der foregår overvågning på stort set alle arbejdspladser i dag, og derfor er overvågning noget vi må forholde os til.

David Lyon er professor ved Queens University, Ontario, og forsker i overvågning. Han har i sin bog, Surveillance Society, lavet en definition på, hvad overvågning er: "Any collection and processing of personal data, whether identifiable or not, for the purposes of influencing or managing those whose data have been garnered." (Lyon 2001: 2) Han skriver desuden, at overvågning i dag oftest foregår i computersystemer, hvor mængder af data nemt kan indsamles og opbevares. Jeg skrev speciale om familiebehandlingsafdelingen i Ringkøbing-Skjern Kommune, som er en afdeling under Børn & Familie-området. Familiebehandlere er en instans, som kommunen kan tilbyde familier, som har brug for hjælp til at fungere. Behandlingen visiteres gennem socialrådgivningen til familier med børn og unge op til 18 år, der har særligt behov for behandling, fordi de har personlige, sociale eller familiemæssige vanskeligheder eller ikke trives fagligt i skolen. Behand-

"Logfilerne er samlinger af persondata, som kan tages i brug, hvis en leder mistænker en medarbejder for ikke at handle efter gældende regler"

lingen foregår derefter oftest ude i familiernes eget hjem, hvor familiebehandlere besøger familierne og har samtaler og laver øvelser med familierne.

Som følge af kommunesammenlægningerne i 2007

er familiebehandlingsafdelingen både blevet væsentligt større, og den er samtidig blevet underlagt et krav om dokumentation af deres arbejde. Dokumentationen foregår i et såkaldt elektronisk sags- og dokumenthåndteringssystem, der bruges af hele kommunen, og som bygger på principper om åbenhed for hurtigere sagsbehandlinger, fordi mange afdelinger har adgang til mange oplysninger. Specielearbejdet gik ud på at analysere forandringsprocessen mellem gammel og ny praksis, og i den forbindelse dukkede blandt meget andet oplysninger om systematisk og konstant logning af alle medarbejders færden i det fælles computersystem.

Logning i familiebehandlingen

Hos familiebehandlingsafdelingen fandt jeg ud af, at alle handlinger i det centrale elektroniske dokument- og sagsbehandlingssystem bliver logget, og de data, der gemmes, indeholder oplysninger om hvem, der har kigget på hvad og hvornår. Logningen skal fungere som værn mod misbrug af systemet. Der arbejdes i computersystemet efter § 32 i forvaltningsloven, hvoraf det fremgår, at "Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, må ikke i den forbindelse skaffe sig fortrolige oplysninger, som ikke er af betydning for udførelsen af den pågældendes opgaver". Det vil sige, at man kun må kigge i journaler og dokumenter, som har relevans for den pågældende behandling. Logningen fungerer som kontrolmekanisme til at tjekke, om medarbejderne overholder denne regel. Logfilerne er samlinger af persondata, som kan tages i brug, hvis en leder mistænker en medarbejder for ikke at handle efter

gældende regler. Det er den kontrollerende del af overvågningen, men set fra familiernes side, hvis personfølsomme oplysninger bliver arkiveret i systemet, kan overvågningen opfattes som omsorg, fordi de på den måde sikres, at oplysningerne er beskyttede. Ifølge Lyon er der ofte dette dobbelte forhold i overvågningsmekanismer; at det er kontrol i en sammenhæng og i en anden.

Fejlslaget panoptikon

Logningen er egentlig tænkt ind som et panoptisk princip, hvor blot risikoen for at blive opdaget i sig selv udgør den disciplinerende effekt. Hos familiebehandlere virker det dog ikke helt som tiltænkt, fordi de ikke rigtig er klar over, at de bliver logget. De har heller ikke kendskab til kommunens it-politik, hvis der findes en sådan. Og det til trods for, at der er regler for, hvordan man må overvåge medarbejdere. I persondataloven står der, at man ikke må

overvåge medmindre "den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil", og dertil kommer, at den overvågede medarbejder skal være grundigt informeret om overvågningen. Ingen af disse er til stede hos familiebehandlingen i Ringkøbing-Skjern Kommune. Det er ikke i sig selv interessant, hvorvidt det juridiske omkring overvågning af medarbejdere bliver overholdt eller ej, men at familiebehandlingsafdelingen er eksempel på en generel tendens på mange arbejdspladser. En undersøgelse fra LO har for nylig vist, at kun 43 % af medlemmernes arbejdspladser har en it-politik, skriver Erhvervsbladet januar 2008. Der er flere retssager om overvågning af medarbejdere indenfor det private erhvervsliv, men fra det offentlige findes der ingen sager; i hvert fald ingen, som er offentligt kendte. Ansættelsesretschef Flemming Dreesen fra Dansk Arbejdsgiverforening siger til Politiken, "at der er tale om forsvindende få sager i forhold til det store antal an-

”Tryg-Baltica logger alle medarbejderes aktiviteter på Internettet, og oplysningerne gemmes i en måned ad gangen”

sættelsesforhold, der er i Danmark”. Dette kan tyde på, at virksomheder ikke har sat sig ind i reglerne på området og derfor ikke har it-politikker eller, at de ikke er gode nok. På samme tid kan det tyde på, at medarbejderne ikke selv tager initiativ til at finde ud af, hvilke regler der er, og om der eventuelt er en it-politik på arbejdspladsen. For de involverede i de private retssager om overvågning af medarbejdere har det haft store konsekvenser for både medarbejdere og arbejdsgivere. Der har både været tale om uretmæssige fyringer af medarbejdere og store bøder for arbejdsgiverne, fordi it-politikken ikke har været på plads.

Tryg-Baltica overvåger

Tryg-Baltica har været i Datatilsynets søgelys efter en omtale i pressen, hvor det blev nævnt, at Tryg-Baltica loggede oplysninger om medarbejdere. Sagen om Tryg-Baltica er interessant, fordi den kan medvirke til at fastslå nogle definitioner af, hvad overvågning af medarbejdere er. Registertilsynet rettede henvendelse til virksomheden for at undersøge, om overvågningen overholder reglerne i persondataloven (www.datatilsynet.dk).

Tryg-Baltica logger alle medarbejderes aktiviteter på Internettet, og oplysningerne gemmes i en måned ad gangen. Alle e-mails sikkerhedskopieres og gemmes i seks måneder. Tryg-Baltica har på deres intranet folderen ”Leveregler på Internettet”, som udgør deres it-politik, hvor medarbejderne informeres om, hvad der logges, og hvilken holdning virksomheden har til bl.a. privatbrug af Internettet i arbejdstiden. It-politikken var udmøntet i en folder, hvor der om brug af internet stod: ”Hold dig for-

trinsvis til web-sider fra kendte firmaer, og søg ikke de ”useriøse” sider. Vi har ingen god definition på ”useriøse” sider. Brug din sunde fornuft og undgå porno-, chat- (hyggesnak), hacker-sider og lignende, da de er yndede steder at gemme virus og ødelæggende programmer”. Der står desuden en grundig forklaring på, hvilke oplysninger virksomheden logger om medarbejderen, og hvordan de behandles. Datatilsynet godkendte it-politikken med en indskærpelse om, at det kun gjaldt, når medarbejderne på en klar og utvetydig måde er blevet informeret om logningen. Der skete ikke mere i sagen, men da sagen er en enspænder på området, kan det tænkes, at andre virksomheder har skelet til Tryg-Balticas praksis på området, da der er mange, der endnu ikke har formuleret en klar it-politik og endnu færre, der har fået datatilsynets ord for, at den er i orden.

Overvågning er en fast del af langt de fleste arbejdspladser enten som omsorgs- eller kontrolmekanisme, hvis ikke begge, og derfor kan det have stor betydning både for den enkelte virksomhed og den enkelte medarbejder. Det kan derfor vise sig i fremtiden at være vigtigt at have en god it-politik, så alle er enige om, hvad der bliver registreret, hvordan de indhentede data bliver lagret, og hvordan de bliver behandlet i tilfælde af en reel medarbejdersag.

Artiklen er skrevet på baggrund af speciale om ”Elektronisk dokumentbehandling i en familiebehandlingsafdeling - ” skrevet på Informationsvidenskab februar 2008.

Har vi en brevkasse?

Så vidt det vides, har vi her på Kontekst ikke en brevkasse. Alligevel har vi modtaget følgende brev, som vi synes skal frem i lyset. Det kunne jo være starten på en vaskeægte brevkasse (?).

Kære redaktionen på Kontekst.

Jeg synes I laver et smaddergodt blad, og I virker ualmindeligt dygtige (på nær ham Jens, er han ikke lidt langsomtopfattende? ((Nej!, red)Jo, faktisk lidt, red.)). Jeg har fundet nogle billeder på nettet, som gør mig i godt humør og foruroliget på samme tid. Det undrer mig en del, især fordi det jo "bare" er billeder af en japansk hoppeborg, logoet fra et brasiliansk kulturcenter og et skilt for en britisk børnelæge. Måske I kan hjælpe mig? Jeg vedsender billederne..

/Vægten

Hej Vægten.

Tak for din mail og de rosende ord. Din mail undrer os af flere grunde: for det første har vi slet ikke en brevkasse, og for det andet må du være mærkelig, hvis du bliver opstemt af et kulturcenter, en børnelæge og en hoppeborg (det er jo Pikachu for guds skyld)! Dog skal vi nok bringe det videre til vores læsere. Kan være de kan hjælpe dig..

/Redaktionen

En kampagne for kampagnerne, tak

Af Heidi Vinther, Medievidenskab, 6. semester.

”Ring til Kontinensforeningen hvis du eller en af dine er utæt.”

Uanset om vi åbner en avis, står ved et busstoppested eller tænder for fjernsynet eller computeren, så er den der. Kampagnen. Hvilken kampagne der er tale om, er i denne sammenhæng irrelevant, for det er mere kampagnefænomenet i sig selv, der er det interessante. For på et tidspunkt må effekten da udeblive?! Den ene dag er noget godt, den næste kan det være kræftfremkaldende. Forvirringen er total. Stakkels modtagere, men ligeså vel stakkels kampagnetilrettelæggere, som meget vel kunne blive en os fra IMV, når vi er færdiguddannede! Det bliver dæleme svært at skulle gå ind og overtage pladsen som tilrettelægger i dagens overkommunikerede Danmark.

Som medievidenskaber på et ITT-forløb (individuel tilrettelagt tilvalg red.) er jeg dette semester studerende på Handelshøjskolen her i Århus, hvor jeg blandt andet følger faget Social Marketing. Et utroligt spændende fag med fokus på sundhedskampagner, men hvor jeg til tider må tage mig selv i at sidde med halvåben mund og ryste på hovedet. Hold op hvor er der mange, og hold op hvor skal der stadig nedbrydes flere og flere tabuer. Et godt eksempel er ”Kontinens-Lena”, som i et reklame-spot for Kontinensforeningen fortæller om sit liv med inkontinens. Spottet rundes af med ”Ring til Kontinensforeningen hvis du eller en af dine er utæt.” Her skal det så lige slås fast, at nævnte kampagne kun

skal ses som et eksempel på kampagner, der skal være tabubrydende.

Jo mere vi fyldes med informationer, jo sværere kan man forestille sig, at det i fremtiden vil blive at brænde igennem med et budskab. Især fordi vi nok

alle er ved at være rimelig trætte af at høre om og få trukket en eller anden anvisende livsstil eller adfærd ned over ørerne.

Der er mange greb, man kan bruge i strategigøjemed; humor, skræk, fakta etc., men man kan ikke altid tage højde for alt i tilrettelæggelsen. Og et af resultaterne kan være en boomerangeffekt*. En effekt, der opstår, når folk reagerer med trods, hvor de fastholder deres nuværende livsstil/adfærd for at vise deres autonomi i forhold til det, de opfatter som dikterende autoriteter. Et eksempel kan være, at man vedholder sin identitet som ryger, fordi man elsker sine cigaretter og ikke har tænkt sig at kvitte røgen netop fordi, man fra Sundhedsstyrelsens side får tudet ørerne fulde om, at det kan føre til lungecancer. Boomerangeffekten kan også opstå i sociale netværk. Enhver kampagne kan diskuteres i forhold til sin hensigt, men den kan også blive genstand for humoristiske omformuleringer eller fælles front imod det formidlede budskab.

Men kan man ikke vende den om og forestille sig, at der såvel personligt som i sociale netværk kan blive dannet fælles front mod kampagner, så der overordnet vil blive skabt en boomerangeffekt? Personligt er jeg ved at være stæet af, når det kommer til nyeste forskningsresultater indenfor det sundhedsfaglige område. Med tesen om, at jeg ikke er den eneste, der har det sådan, må det kunne konkluderes, at der vil være rigeligt med udfordring for kommende kommunikationsmedarbejdere.

”Ring hvis din kampagne ikke holdt vand.”

Har du svært ved at finde rundt i økonomien?

En af de mange udfordringer ved at være studerende er at få økonomien til at hænge sammen.

Vi ved godt, at det koster mange penge.

Derfor er Sparekassen Kronjylland parat med stærke tilbud til dig som studerende.

Besøg os

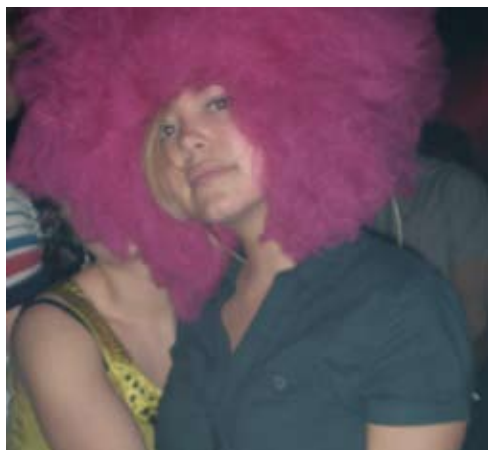
Kig ind til os i vores afdeling overfor Storcenter Nord, her er vi klar til at rådgive og hjælpe dig.

**SPAREKASSEN
KRONJYLLAND**

mere end penge

ELECTRO NIGHTS I PANIK

KULTURKALENDER

30. APRIL

**KAPSEJLADS
I UNIPARKEN.**

17. MAJ

**RØDE MOR.
PÅ TRAIN.**

19. MAJ

**MAN MAN.
PÅ VOXHALL.**

23-24. MAJ

**MISK MASK.
PÅ TRAIN.**

29. JUNI - 6. JULI

**ROSKILDE
FESTIVAL.**

17-19. JULI

**ELEC. JAZZJUICE.
PÅ MUSIKCAFEEN.**

1-2. AUGUST

**DANMARKS
GRIMMESTE
FESTIVAL.**

Shopping på toppen af århus

www.storcenternord.dk

Storcenter Nord
1000 GRATIS P-PPLADSER

Finlandsgade 17, 8200 Århus N. Tlf.: 87394220